DIARI CATALÀ
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Barcelona { Edició vespre 1 ptes. mes
Edició matí . 1 » »
Espanya . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal . . . . 9 » »
Paquet de 20 números. 90 céntims

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats y reclams a preus covencionals. Per la edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarde. Per l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

ny XXI núm. 4,483 Barcelona: Dijous 9 de novembre de 1911 Edició del VESPRE

SANT DEL DIA: El Sant Crist de Balaguer.

Sant de demà: Sant Andreu Avelí, Pbre. y cf.—**Quaranta hores**: A la iglesia de Ntra. Sra. de Pompeya, de Pares Caputxins (Diagonal).—d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda.—**Demà**: A la iglesia parroquial de Sta. María del Pi.—**Cort de María**: Imatge del Purísor de María, a St. Just.—**Demà**: Ntra. Sra. de l'Ajuda, a sa iglesia, privileg.; o de la Bona Nova, a St. Agustí.—**Missa d'avuy**: Dedicació de l'Arlica de St. Salvador; c. blanch.—**La de demà**: St. Andreu Avelí, conf.; c. blanch.—**Adoració nocturna**: Dissapte. Torn de Sant Joseph Oriol.

Observatori Meteorológich de la Universitat. - Director: E. Alcobé. — 8 de novembre
HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 3 tarda. — Baròmetre a 0° y al nivell del mar: 764'80; 761'88. — Temperatures: Màxima, 25'4 sol; 17'8 ombra; Mínima 9'6 ombra; 9'0 refl.—Temperatura a l'ombra: 14'0; 17'2.— Pluja a les 24 hores: 0'00.—Aigua evaporada en milímetres: 2'11.—Graus d'humitat: 80, 65.—Direcció del vent: S., SSO.—Velocitat del vent: 125 k.—Estat del cel: cobert.—Núvols. Classes: C. K. N.—Cantitat: 0'1; 0'0.
Sortida del sol: 6'31.—Posta: 4'39.—Sortida de la lluna: 5'52 n.—Posta: 8'43 m.

Don Joaquim Pujol y Marcè

morí el día 12 d'agost últim

havent rebut els Sants Sagraments

(A. C. S.)

La seva filla Antonia, fill polítich Joseph Durall, nets, germà don Albert Pujol, germans y germanes polítichs (presents y ausents), nebots, cosins y demès parents, y la rahó social **Pujol, Durall y C.ª**, preguen als amichs y coneguts que'l tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir als funerals que en sufragi de l'ànima del finat se celebraràn demá divendres, dia 10 del corrent, a les deu del matí, en la iglesia parroquial de Nostra Senyora de la Mercè, per qual favor els quedarán profondament agraits.

Les misses després del ofici y desseguida la del perdó. El dol se dona per despedit **No's convida particularment**

L'Emm. y Rdm. Sr. Nunci de S. S. y els Excms. y Ilms. Srs. Bisbes de Barcelona, Girona, Lleida y Vich, s'han dignat concedir, respectivament, 100 y 50 dies d'indulgencia a tots els seus fidels diocesans per cada acte de pietat o caritat cristiana que practiquin en sufragi de l'ànima del finat.

Don Joseph Torres y Monserrat

morí a La Llacuna el dia 31 d'octubre darrer

(A. C. S.)

La seva viuda donya Manuela Rodilla, fills Rosa, Dolors y Joseph-Antoni, sa mare donya Marina Monserrat, germana donya Dolors, mare política, germans polítichs, oncles, nebot, nebots polítichs, cosins, demés parents, les rahons socials «Torres y C.ª» de Vilafranca del Penadès, «Pablo y José Torres (S. en C.)» y el «Diario del Comercio», preguen als amichs y coneguts el tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir als funerals que, en sufragi de l'ànima del finat, se celebraràn demà divendres, 10 del corrent, a les deu, a la iglesia parroquial de Santa Agna, per qual favor els quedaràn profondament agraits.

Les misses després del ofici y desseguida la del perdó.
Per respecte a la santetat del temple el dol se dona per despedit.
No's convida particularment.

Donya Carme Mercader y Sacanella

viuda de don Perfecte Salgado

HA MORT

havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció de Sa Santetat

(A. C. S.)

Els seus fills, filles, fills polítichs don Alvar Camin, donya Consol Marqués, don Carles Girona, don Francisco Sant y donya María Rovira, nets, germans, germans polítichs, tía, nebots, cosins y demés familia, al participar a ses relacions tan sentida pèrdua, els preguen encomanin la seva ànima a Deu y se serveixin assistir a la casa mortuoria, Bilbao, 201, demà, divendres, a les tres de la tarda, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de Santa Agna y desde allí al Cementiri del Est.

No's convida particularment.

D. Ramón Sallent y Bonet

METGE

HA MORT

havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus desconsolats esposa, filla, fill polítich, net, germans polítichs, oncle, nebots y demés parents, al comunicar als seus amichs y coneguts tan sensible pèrdua, els preguen el tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir a la casa mortuoria, carrer den Salmerón, 79, demà divendres, día 10, a les deu del matí, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de Santa María de Jesús, y d'allí a la seva darrera estada, Cementiri de Sant Gervasi.

Barcelona 9 de novembre de 1911. **No s'invita particularment.**

Fabricació d'Articles de pell
BERNADÁS Y MIR
15, PLASSA REYAL, 15

Assortit grandiós de Bosses y Moneders de senyora, de riquíssim gust modern y de tots preus.
Tallers a la mateixa casa
Infinitat d'Articles moderns pera regals

Tusquets y C.ª S. en C. Banca Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9

Alfombres - Tapiceríes y Teles
Vendes al engròs y a la menuda
SANTAMARÍA, SOCÍAS Y ALEMANY, S. en C.
Portaferrissa, 8, prop de la Rambla - Teléfon 139
ELS MES GRANS MAGATZEMS Y MILLOR ASSORTITS
en **Alfombres, Velluts, Bruseles, Moquetes, Feltres** y **«Pasillos»** en totes les amplades, **Carpetes** de tots els tamanys y estils: **Especialitat en les fabricades a mà.**
Grans existencies en **Tapiceríes, Moharés, Reps, Portiers, Panneaux, Cortinatges, Peluches, Panes, Tapets, Stors, «Visillos»** y quant notable se fabrica en el país y extranger pera adornar habitacions: **Veritables novetats en els estils Anglès y Vienès.**
Riquíssim assortit en **Manteleríes, Brodats, Puntes, Mocadors, Jochs pera llit, Mantes, Edredons, Pells, Madapolans** y tota classe de gèneros blanchs a preus de fàbrica.
Secció especial de **Camisería, Gèneros de punt y Equips pera nuvia.**
NOTA: **Se liquiden totes les existencies d'Alfombres en pessa y 200 carpets** de tots tamanys y classes.

MAGATZEMS
EL FOMENTO
4, Plassa Santa Agna, 4
Rebut espléndit assortit en Novetats pera Senyora
Sedería, Llanería, Teles

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
Actualment EXPOSICIÓ
y venda de
Novetats d'Hivern
Excepcionals ocasions en Vestits - Bruses - Bates
Faldilles - Refajos - Sombreros y abrichs pera senyora y nena - Guants - Pells - Plomes pera sombrero
Cotilles - Gènero de punt - Manteletes - Nubes
Llanes - Panyos - Xeviots - Panes
Trajos y Abrichs pera senyor y nen - Camises - Calçat, etc., etc.
Acaba de publicarse el
Dietari "EL SIGLO" pera 1912
el mès complet, útil y econòmich
Conté infinitat de datos interessants, receptes de cuina práctica, plánols de teatres, historietes ilustrades, etc. Cada dietari va acompanyat d'un magnífich plànol de Barcelona y un nou y detallat mapa de Catalunya tirat a varis colors y especials pera aquest dietari.
Un a Pessetes 0-75

Pelletería Francesa
Portal del Angel, 5, entressol
Gran assortit en MARTRES, RENARDS, SKUNGS, & COLLS, ECHARPES, MANGUITOS
Els últims models se troben exposats a l'interior

Vichy Cataluña
de **Caldas de Malabella**. Procedent del manantial **Balneari Soler**. Cura estómach, budells, melsa, diabetes, etc. Demànis per tot arrèu. **Dipòsit**: Espolsasachs, número 1 (entre Condal y Montesión).

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

Aigua "Estrella"
Mineral natural, alcalina gaseosa. Excelent pera la taula. Dels manantials de la *Societat Anònima* **«Vichy Catalán»**. Superior y més econòmica que totes ses similars.
Demanis per tot arreu en ampolles y mitjes ampolles
Administració: Rambla de les Flors, 18, entressol - Barcelona.

Doctora Andreu Ex-ajudant de la policlínica del Dr. Fargas, especialista en les malalties de la dòna. Consulta de 3 a 5. Vergara, 1, primer, 2.ª

El Notari D. Joseph A. Cerdá Fábregas ha traslladat son despatx al carrer de Claris, 19, pral.

PEUGEOT
250
pessetes
Representants exclusius:
F. S. ABADAL Y C.ª - Aragó, 239 al 245

Dr. Serrallach Vies urinaries. - De 12 a 2 y 6 a 7. Pelayo, 40. - C.ª económica, 7 a 9. Jovellanos, 9

Adobs Espinás
Rambla Centre, 37. — Fàbrica a Sans

DENTICIÓ Y BABA AIXAROP RHAM
DEMANIS A FARMACIES Y DROGUERIES

CAMPANYA ELECTORAL

Converses electorals

El perill lerrouxista

Es prou grave y prou evident y ha descarregat ja massa sobre Barcelona, perque tinguem de ponderarlo. L'actitut de la Lliga es tan diametralment oposada a la del lerrouxisme, que no cal entretenirse en prevenir en contra d'ell els qui reflexivament o d'esma se sentin empesos vers el regionalisme.

El lerrouxisme no representa la moralitat, sino tot lo contrari. Precisament es en contra d'ell que s'es operada l'actual grandiosa reacció moralitzadora.

Tampoch representa l' espanyolisme. Després de tot lo passat, ja ningú creu en aquest patriotisme inconsútil, representat per quatre foragitats de les respectives terres hispàniques, per quatre explotadors professionals de la política, per quatre famolenchs ab bones influencies per assolir el substanciós y copdiciat nodriment.

Tampoch representa cap veritable força social. Ni la ciencia, ni l'art, ni la riquesa, ni l'obrerisme, ni l'exèrcit, ni'l comerç, ni sisquera la brutalitat de la valentía. La tan ponderada y anunciada candidatura d'altura ha fracassat estrepitosament, abans de nèixer.

Ni devant de la mort imminent, ni devant del desprestigi y de la condemna general, el drach insaciable y llord de la demagogia ha sabut redressarse y rectificar la positura. Els drachs son fets per terrejar y debades la testa intenta enlairarse ab ufanía si les urpes y la cúa resten inseparablement aferrades al pedruscall y a la la femta. Aquesta es l'agonía ignominiosa que imposen a n'en Lerroux els seus mateixos: la de presenciar, ara que ell, ja confortat, voldría evadirsen, la innoblesa d'un apat repugnant.

Però totes aquestes rahons que'ns lliberen de la molestia d'havernos d'ocupar llargament del lerrouxisme, ens imposen, més que may, la obligació de treballar per fermarlo y engabiarlo definitivament. Com més desacreditat està, com més odiat se troba, com més repugnancia causa y més se divideix y més se disol y més abusa, més vergonyosa sería per Barcelona la seva victoria. Y ¡ay! que aquest perill, ab l'actitut ambigua de l'Esquerra y ab la seva toçudería de no voler aliances ab la Lliga, es ben real y de tèmer. Fem nosaltres sols, ab la Coalició de Dretes, en bé de Barcelona, lo que, sense la deserció dels esquerrans, hauríem de dur tots junts a cumpliment.

MITINGS

Als districtes V, VI y VII

En lloch del míting que s'havia anunciat pera demà, divendres, al «Cine Ideal» del districte V, ne tindrà lloch un de monstre al espayós «Teatre Còmich» (Paralelo) pels districtes V, VI, y VII.

Hi parlaràn els senyors Cambó, Albó, Ventosa, Rahola, Andreu, Fontova y Cabré. A dos quarts de deu de la nit.

A Gracia

La Societats Lliga Regionalista de Gracia y Centre Autonomista Català de Sant Gervasi, ab l'objecte de fer la presentació dels candidats pel districte VIII senyors don Ramón Pañella y Casals y don Rafel Vallet y Sabater, de la CANDIDATURA BARCELONINA, celebraràn demà, divendres, dia 10, a les nou del vespre, al Teatre del Bosch (Rambla del Prat), un gran miting electoral en el que parlaràn els oradors senyors Abadal, Cambó, Puig y Alfonso, Ventosa y Calvell, Vallés y Pujals y Puig de la Bellacasa.

A la Sagrera

El Centre Social Tradicionalista de la Sagrera, domiciliat al carrer del Pacífich, 13, celebrarà, pera fer la presentació del candidat pel districte IX, senyor don Ramón Riera y Guardiola, un miting de propaganda electoral demà, divendres, dia 10, a les nou del vespre, en el que hi faràn ús de la paraula'ls oradors senyors Arbós, Jover, Marquès, Fabregat, Condominas, Rovira P., Bordas, Junyent y el candidat.

A Sant Andreu

La Societat Centre Popular Catalanista de Sant Andreu, que té son domicili al carrer de Sant Andreu, 146, celebrarà demà, divendres, dia 10, a les nou del vespre, un miting electoral en el que, pera fer la presentació dels candidats pel districte IX senyors Pere Grau y Mauri y Ramón Riera y Guardiola, parlaràn els oradors senyors Ripoll, Moragas Manzanares, Jansana y Fuster.

A Sant Martí

El Círcol Tradicionalista de Sant Martí, domiciliat al carrer del Ter, 5, celebrarà un miting electoral de propaganda de la CANDIDATURA BARCELONINA demà, divendres, dia 10, a les nou del vespre, en el que hi parlaràn els oradors senyors Iglesias (Dalmau), Roma Brandoly, Balcells, Marquès, y els candidats pels districtes IX y X senyors don Ramón Riera y don Pere Borràs.

Rims de l'hora

Ciutat, Ciutat, ¡oh aquestes gents extranyes!
Si tots dièm ton nom les vencerás.—
Pastura han fet de tes vivents entranyes
y un foch d'horror ha emmascarat ta faç.
Jorns y més jorns et colltorsà l'agobi
de l'esclavatge, de l'afront ruhí;
eres la amistançada del aprobi
per qui en tos ulls no veya un flam diví.
Mes l'has alçat, oh Dea, en aquest dia
volent que's lliuri ton pairal racés;
y en una revolada d'alegria
crides els fills pel nom de fills no més.
Davant l'extrany, oh Dea, no arremores
un foll estol d'espaventable crit,
ni s'han mudat en ombres venjadores
tots els recorts de ton amor ferit.
Y aixís tos fills, sense recort d'agravis,
venim no més a dir ton nom a chor.
Sien fulgors de pau els nostres glavis,
com les arestes de una espiga d'or.

TWO.

Lliga Regionalista de Gracia

Cada moment creix més l'entusiasme en aquesta entitat ahont se concentren tots els treballs electorals del districte VIII, els electors de la qual estàn donant prova de veritable entusiasme a favor dels Srs. Vallet y Pañella. Els esmentats senyors de comú acort y completament units, continúen les visites a societats y particulars, obtenint de tots la seguretat de votar íntegra la CANDIDATURA BARCELONINA.

Imperialisme esquerrà

D'«El Poble Català» estant—per justificar el «lapsus» no petit de clavar per les cantonades cartells electorals en llengua no catalana—se censura la campanya de la revista «Cataluña» pel gros pecat de fer catalanisme en castellà en terres de Castella.

¡Còm si no fos tasca més patriòtica y més catalana donar a conèixer y propagar fòra de Catalunya els ideals y la cultura de la nostra gent, que no la de prostituir la llengua catalana, conreuant la pornografía y excitant l'instint sensual de la massa, com ho fa la revista obscena que tothom sab, y que es la «única revista» de que disposa la joventut esquerrana.

Per la Candidatura Barcelonina

Demà, divendres:

DISTRICTE V, VI y VII

Miting monstre al teatre Còmich

ORADORS: **Cambó, Albó, Ventosa, Rahola, Andreu, Fontova, Cabré.**

A dos quarts de deu del vespre.

DISTRICTE VIII

Gran miting al teatre del Bosch

ORADORS: **Abadal, Cambó, Puig y Alfonso, Ventosa Calvell, Vallès y Pujals, Puig de la Bellacasa.**

A les nou del vespre.

DISTRICTE IX

Miting al Centre Popular Catalanista de Sant Andreu

(Carrer de Sant Andreu, 146)

ORADORS: **Grau y Mauri, Riera Guardiola, candidats; Ripoll, Moragas Manzanares, Jansana, Fuster.**

A les nou del vespre.

Confessió den P. Corominas

Talment com abans de morir, el «leader» esquerrà de torn ha feta una pública confessió general dels forfets dels seus contra la Lliga.

Escolteu y remembreu:

I.—«Si, de bon principi,—la Lliga—hagués fet com nosaltres que'ns hem decantat decididament a l'esquerra, si se n'hagués anat francament vers la dreta, ara...»

II.—«Y si aquí a Barcelona no té això importancia,—«això», segons l'orador, son els conservadors «o caciquistes» y els carlins «o radicals de la dreta»—, perque aquí els carlins no alçaràn may el cap, a altres districtes de Catalunya hont el caciquisme es un perill per Catalunya, hont els carlins son un perill per la Llibertat, aquest reviscolament dels carlins y dels caciquistes pot dur conseqüencies de llàgrimes y dolors.»

Es, a dir, que una vegada més,—en el miting celebrat el dimecres a la nit en el C. N. R. del districte IV—els prohoms de l'Esquerra confessen:

I.—Que la Lliga Regionalista no es dreta, y que per conservar la seva primera y constant actitut central, ha soportat veritables sacrificis.

II.—Que a Barcelona—malgrat les pahures y retrets de la quitxalla esquerrana—el caciquisme històrich no es cap perill.

Preparant rodes

Els organisadors lerrouxistes no s'amaguen de dir que confien en la victoria per medi de les rodes.

—¿Què hi fa que molts correligionaris no vulguin votarnos? Votarem per ells,—deya ún en una penya de cafè, sense baixar la veu.

En tabernes y casinos se preparen rodes, repartint els corresponents tikets y contrassenyes: individuus a sou recorren les cases preguntant pels electors que ja no hi viuen, altres preparen llistes de morts, altres les extenen dels obrers que han emigrat a Amèrica. El lerrouxisme l'ha usat sempre aquest medi de guanyar; però ara l'apreta més que may, perque té més pòr.

Els nostres interventors y els de la U. F. N. R. tindràn molta feina si volen evitar vots falsos.

Recomanem als electors que votin dejorn y recordem als ciutadans que l'elector fals té càstich senyalat en el Còdich penal y en la Lley electoral y que'ls agents de l'autoritat tenen la obligació de detenirlos si els denuncía el president de la mesa, candidat, apoderat o altra persona de responsabilitat coneguda.

Còm actua el lerrouxisme

ESCENA I

Al Poble Sech

—Venim a donar un miting.

—No hi hà miting; aquí no obehim a ningú. En Lerroux ens ha enganyat.

—¿Però quina culpa hi tenim nosaltres, candidats republicans, radicals. ¿Teniu que dir res de nosaltres?

—Nó; del quefe. Havía promès que'l president aniría en candidatura.

—Encara pot anarhi.

—¿Còm?

—Crech que hi hà una renuncia.

—¿Una renuncia?

—Si hi es, jo vos prometo, en nom de l'«Alejandro», que'l president anirà per candidat.

—Essent aixís...

. . . .

—Valg a telefonarli.

—L'«Alejandro» diu que no hi hà vacant; però que si n'hi hagués haguda, hauría cumplert la paraula per mí empenyada... Ja veyeu còm vos estima en Lerroux...

...Un instant d'indecisió... converses; renechs, promeses... Els candidats ocupen la taula presidencial... «¡Ciudadanos!»... Silenci... començа'l miting.

ESCENA II

Al districte VI

Crits, burgit, desori, protestes: dos candidats desbancats fan còrrer coses estupendes den Lerroux y l'insulten y el denigren. Els concorrents els aplaudeixen.

Entra un conegut radical, tot escamat, ab dúes cartes. Ne dona una a un candidat y una a l'altre. Els candidats les llegeixen: l'un se torna roig, l'altre pàlit; se miren, se parlen baix, fan que «sí» ab el cap y comensen a tirar aigua al ví que fermentava.

Van de l'un a l'altre, parlen a cau d'orella, excusen, toquen espatlles y acaben per aconsellar a tothom que voti la candidatura oficial den Lerroux.

. . . .

. . . .

En una carta'ls prometía en Lerroux posarlos en candidatura l'any 1913; en l'altre «els rebeldes» els amenassaven ab badalshi'l cap si seguíen intrigant contra la candidatura oficial.

ESCENA III

A casa D...

D. «Alejandro», repapat, vermell, reb a un «correligionario». Aquest pretè rebelarse y vol cridar.

D. «Alejandro», se suavisa, somriu, li dona copets a l'espatlla, li parla de la familia, de que ell es molt amich dels seus amichs y de que té cor bò; però el «Tesoro de la república» està buit, no pot fer lo que voldría: ell, personalment es pobre ¡té de gastar tant! Però'ls amichs son amichs...

El visitant, candidat desbancat, comença a compendre y s'anima. La conversa segueix en veu baixa y el que esperava al rebedor del avant-despatx no la sent..

El candidat desbancat surt tot satisfet. En Lerroux l'acompanya fins a la porta y li estreny fort la mà...

—No passi cuidado: creuràn... y moltes gracies D. «Alejandro»: vostè es el meu pare.

. . . .»

. . . .

Lo de Odena

Al parlar de la proclamació de candidats en el poble d'Odena, dèyem que la Casa Consistorial havía sigut traslladada a última hora a un edifici propietat del senyor Jansana. Devem manifestar que'l diputat provincial que porta dit nom no es propietari de l'esmentada casa, com tampoch rès té que veure ab els actes electorals de dit poble.

Per l'article 29

En diferents pobles de Mallorca han sigut proclamats regidors 61 conservadors, 45 lliberals, 6 republicans, 12 independents, 13 catòlichs y 2 socialistes.

De Manresa

Diumenge quedaren proclamades les següents candidatures pera lluitar diumenge vinent:

Districte primer: Don Joan Espinalt Oller, don Antoni Oriol Quingles, don Joseph Puigdellivol Calmet y don Tomàs Dalmau Cantarell, radicals.

Don Mariàn Rius Pereanton y don Joseph Meix Morera, esquerrans.

Don Joaquim Gomis Cornet, don Agustí Llorens Coma, don Joseph Armengou Manso y don Pau Ribas Puig, candidatura manresana.

Districte segon: Don Ramón Trulls Soldevila, don Andreu Clarí Raquesens, don Domingo Riera Circuns, don Pau Prats Casanovas y don Miquel Forn Flotats, radicals.

Don Joan Esquius Ribera, don Fermí Roca Coma y don Domingo Farreras Serrahima, candidatura manresana.

D. Jaume Desveus Arimón, esquerrà.

Districte tercer: Don Maurici Fius Pallà y don Francisco Flotats Pujol, radicals.

D. Francisco Torrella Martí, don Francisco Sagristà Soldevila y don Lluís Cornet Viver, candidatura manresana.

Don Sixte Rebordosa y don Avelí Rosal, esquerrans.

Districte quart: don Joseph Corominas Basons y don Jaume Lladó Clarí, radicals.

Don Francisco María Capella Miret, don Celestí Martí Firmat y don Joan Tarrats Composada, candidatura manresana.

Don Antoni Sitges, don Domingo Esceder, don Camil Cornet, don Jaume Rosal, don Francisco Sociats y don Joseph Vila Llotjós, esquerrans.

Districte quint: don Joseph Carreras Ciuró, don Ramón Morera Jorba, don Joseph Rovira Bernadas, don Isidre Rovira Playà y don Urbici Sellarés Costa, radicals.

Don Maurici Casasayas Brucart, don Atanasi Perramón, don Joan Serra Banquells y don Lluís Casasayas Morera, candidatura manresana.

Manament imperat

Va creixent arreu l'animació ele mitings, reunions, oficines, bulle nimació y baten el «record», els CANDIDATURA BARCELON cada día ab més entusiastes de y propagadors. La nostra victo ja descomptada en el públich y sentir dels barcelonins, y va tintla més l'estat dels partits ris. víctimes dels erros de la si tuació. Però no hi hà que confia sa ab la fredor y ab les dissid lerrouxistes; sabem com son els tidaris del Emperador del Paral Tzar de la «Casa del Pueblo»; poch d'enganyarlos, de seduirlos, tusiasmarlos. Una excesiva confian la descomposició dels contraris ésser fatal: la victoria s'ha de en el creixement y en la orga de les forces propies, no en o mesquinesa de les contraries. aquest sentir cal assegurar la lerrouxista.

Tot Espanya té'ls ulls fixos sobre celona: son massa fresques les ca nyes parlamentaries contra'l lerr me per la seva gestió a l'Ajunta son escampades cada día per cen fulles per tot el país, els propòsi acorts, l'actuació de la majoría l xista del nostre Municipi pera qu eleccions de Barcelona siguin u cident de lluita de partit. Nò, son més: son un camp en el que Bar lluita per la seva dignitat; una a la vista del món entre la Candi Barcelonina, ampla aliança d'esta interessos y partits, y el lerrou detentador de la voluntat cat desorganisador y aprofitador de ministració,—vergonya de la gen estima l'honra propia y la de tat.

Ay de Barcelona si per confia per poch diligenta, o per cobar per mesquina, no vencés al lerrou La onada anàrquica, el desordre la intolerancia y el negoci perso ensenyoriríen més encara de la que, ab dos anys de patir als a administradors, ni es ombra de teixa.

El lerrouxisme! Veusaquí l'ene Apretem les files pera combatre ballem, organisem, vigilem, fem rrer esforç pera poder alsar el ca nament davant de Catalunya, de tota Espanya, dient ab nostra toria:—S'han acabat els grans n bruts; s'han acabat els assalts al del comú y als empleus públichs; acabat el favor y el descrèdit y l organisació que arruina els valo nicipals; els pertorbadors, els sos, els explotadors, han sigut suts.

May com en aquesta lluita de menge s'han agermanat més p ser salvats o perduts en la bata interessos materials y els morals celona s'hi juga el pervenir y el nom y els interessos. Cal un suprem no sols pera assegurar la toria contra qualsevol contingen no pera ferla sorollosa, decisiva.

Repassant la historia lerrouxista memoria de lo que es y significa rrouxisme, cap bon barceloní pot darse a casa, cap bon ciutadà po tar ni adormirse en la lluita.

Diumenge hem de vèncer al le me: es un manament imperatiu de celona.

Voteu y feu votar: Ho mana la Lley, hi obliga la Patria

No esborreu noms: Ab disciplina tenim assegurada la victoria

Al Dia

Protesta

A França ha sonat una veu que'ns ha indignat: un francès demana Llivia pera França. La hermosa terra de Lampegia, el monument a l'amor, agulla de pit esmeragdina ab que's lliguen les dúes puntes d'aquest magnífich mocador que's diu Cerdanya, té envejosos: hi hà qui preté arrebassarla de la Catalunya espanyola.

El sol intent, indigna.

Ja n'hi ha hagut prou del testament de Don Jaume, el colós de la historia catalana, si perdonable a un pare, imperdonable a un rey; ja n'hi ha hagut prou ab el tractat dels Pirineus, que ni el de Paris pot fer oblidar: Catalunya ja n'hà sofert prou d'esquarteraments, pera que's pretengui ara treuren un troç més. Catalunya no ho consentiría may.

Creyem una «boutade» la pretensió del diputat francès: mes, per lo que pogués ésser, consti que, per endavant, va la nostra protesta, ferma, enérgica, resolta.

Ara que anem a reconstruir Catalunya; ara que anem a realisar el somni de sigles, la pretensió francesa es com una punyalada.

POL.

GLOSARI

LA FILOSOFÍA DE L'ACCENT

Prosseguint la meditació entorn aquell tema de la filosofía dels nius d'aucells, me penso haver pervingut la nit passada a descobrir que lo que anomenem «accent» en el parlar dels homes es un fenòmen d'ordre anàlech. Dèyem ahir que l'habilitat arquitectural dels aucells pera construir els seus nius, no era deguda a un instint fatal, ni a la imitació tampoch, sinó a quelcom prou més complexe, que gosàvem anomenar «una embrionaría cultura». També d'ensà del terme de la nostra meditació, considerem que'l fet dels accents locals es un fenòmen d'embrionaría cultura.

Remarquem com això de l'accent no es efecte d'una causa física, ni a una causa purament espiritual... Vetaquí un cadavre a la taula de disecció; examinèune tan detingudament com vulguèu, els organs de la paraula: rès podrà revelarvos l'accent ab que aquesta's produí, en vida d'aquell home. Ni la llengua, ni la larinx, ni cap senyal en el cervell sabrà descobrir si aquell home era un castellà o un català. Però tampoch se tracta d'un procés d'imitació. Hi hà qui's consagra tota una vida a imitar un accent extranger y tan avençat està l'últim dia com el primer estava. Indubtablement intervé aquí la Cultura, jatsía en les seves manifestacions més primitives y fosques.

Quina apassionata qüestió aquesta de la regió fronteriça entre les dúes grans forces rivals, la Natura y la Cultura! En curs d'unes conferencies, donades en l'any de 1911, vaig sostenir la hipotesis de que'ls lladruchs del cà, constituíen ja un principi de cultura; perque, sense això, els gossos, en lloch de lladrar, [illegible] Ara veig molt plè de revela[illegible] poguem incloure dins aquesta zona, ahont l'Esperit y la Nació ja alborejen, la construcció de nius pels aucells y l'accent dels humans. Una filosofía de l'accent pot devenir també una contribució importantíssima a la filosofía de la Tradició.

XENIUS.

Polítiques

Una fuga... y no de Bach

El diputat a Corts don Joan Barral, «terrible» acusador de les autoritats en favor dels assessins de Cullera, acaba de realisar un acte la explicació del qual no arribem a compendre.

Un dels processats ha encarregat sa defensa a n'en Barral. La ocasió no podía ser més propicia pera que'l diputat donés satisfacció als sentiments humanitaris del seu cor y tragués a relluir tota sa ciencia jurídica en favor del pobre processat.

Donchs... rès, D. Joan Barral s'ha negat a acceptar la defensa. La rahó que alega no pot ser més «ignocenta». No està inscrit en el Jutjat de Sueca. Com si no sapiguéssim que existeixen medis legals senzillíssims pera obviar aquesta dificultat. ¿Per què no dirho clarament? En Barral «no ha volgut» defensar a dit processat. ¿Es que ja toquen «retreta»? Aneu a averiguar els misteris de la «[illegible]» lerrouxista!

Varies

—A Lleida l'Inspector d'Instrucció pública ha denunciat els confrares «Diario de Lérida» y «Correo Leridano».

—La Diputació provincial de Tarragona presentà a discusió en sa darrera sessió el dictamen del projecte de Mancomunitat. Quedà damunt la taula fins a la sessió vinenta.

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

Obres públiques

Madrid, 9, 12'30 matinada.

En el ministeri d'Estat s'ha facilitat la següent nota oficiosa:

El representant diplomàtich d'Espanya a Tànger ha comunicat al ministeri d'Estat que'l día 28 de desembre prop-vinent se celebraràn en dita capital dúes subastes, una pera les obres de conservació de la clavaguera dita «del Portugués» y la seva unió ab el carrer de la Alcazaba, y altra pera la construcció de la carretera de Casablanca a Mani-Ouda, segón lot de 9,500 metres.

El presupost de la primera de dites obres ascendeix a 13,218 pessetes or, més 5,782 a justificar, y el de la segona s'eleva a 111,545 pessetes or, més 8,455 a justificar.

Els cartells y plechs de condicions de abdúes subastes estàn de manifest en el ministeri d'Estat.

De Ceuta

Ceuta.—En el vapor «Luis Vives» han arribat procedents de Barcelona, 20 artillers y 60 cavalls, destinats a Melilla.

El temporal va impedir allí el desembarch y varen tenir de tornar a Màlaga.

Ha arribat a Tetuàn el delegat de la Trasatlàntica.

S'ha acordat instalar estacions sanitaries en els centres de policía.

El vapor «James Haynes» ha desistit de tocar a Tànger, en vista del estat sanitari de dita població.

De Melilla

Melilla.—Ha arribat a n'aquesta plaça l'infant don Alfons d'Orleans, lleugerament indisposat.

Han fondejat el «Pelayo» y el «Recalde».

Segueixen a Alhucemas el «Princesa de Asturias» y el «Marqués de la Victoria».

Aquest ha recorregut la costa, essent hostilisat pels moros desde Ajdir.

L'estat sanitari de Tànger

Madrid, 9, 10 matí.

Tánger.—Tot y seguint la excitació per les mides sanitaries, l'estat general higiènich de la població es excelent.

Els dos casos de pesta del llatzaret resulten ara de grippe lleu.

L'imposar el certificat pera les autopsies ho ha fet el bajà a espatlles del Consell Sanitari, que es l'únich facultat per la lley per ferho.

Això y la circunstancia d'haver sigut designat un metge forense pera'l reconeixement del cadavre, confirma la sospita de que les autoritats tangerines estàn totes a mercè de França.

Nostre representant, el marquès de Villazinda, va protestar ahir devant El Guebbas contra'l fet de que s'adoptessin disposicions noves sense comptar ab el Consell.

Els retens del tabor de policía espanyola ocuparen els punts estratègichs de la població ahir, montant guardies en les portes del Banch y legacions.

Si hagués sigut día de sok gran, al que hi concorren tots els moros del camp, segurament el conflicte hauría sigut major.

Comença ja a renèixer la tranquilitat.

S'han desmentit els rumors de que els barcos de guerra tinguessin preparats desembarchs pera mantenir l'ordre.

Les precaucions militars adoptades per la policía espanyola s'han limitat a retorçar els llochs de guardia y establirla en les portes del Banch d'Estat.

La mesquita gran va estar tot el día plena de moros.

Les autoritats mores han deliberat, ignorantse lo que varen resoldre.

Se confirma que'ls dos moros ingressats en el llatzaret, marit y fill, respectivament, de la dona morta, milloren ràpidament.

El bajà ha revocat la disposició que exigía el certificat mèdich, la mora morta ha sigut enterrada y el conflicte ha quedat resolt.

Varis moros han fet una relació molt pintoresca de la seva actitut, dient:

—Nosaltres no refusem els aussilis mèdichs.

Els metges espanyols tenen tots els díes en els consultoris, a l'hospital, en el sok de fora y en el quarter de la Alcaçaba nombrosos moros que van a demanar assistencia y medecines que ells donen gratuitament y ademés tots els moros richs tenen metges cristians pera les seves malaltíes.

Lo que no volem—deyen els moros—es el reconeixement dels cadavres, perque això es una profanació si's tracta de dones.

Una vegada el malalt s'hagi mort no consentirem de cap manera que's profani.

En termes anàlechs se va expressar la comissió de moros que ha visitat al Guebbas.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

França y Espanya

París, 8, 8'20 nit.

«Le Temps», analisant el text del tractat franch-espanyol de 1904, diu que Espanya no tenía dret a ocupar Larache ni Alcàzar sense'l beneplàcit previ de Fransa.

Creu «Le Temps» que, tota vegada que Fransa ha pagat a Alemanya la totalitat del Marroch, Espanya té de contribuir equitativament als gastos d'una operació en la que beneficía.

El «Journal des Debats» exposa la tesis d'Espanya y la de Fransa en la interpretació dels artícles 2 y 3 del anomenat tractat secret de 1904, y estableix la següent conclusió:—Hi hà materia de controversia; es a dir, de transacció.

Els desordres de Tunis

París, 8, 9'59 nit.

Tunis.—Aquest matí han continuat els atentats isolats, essent morts tres italians.

S'han produit varies colisions entre alarbs y italians, tenint d'intervenirhi la policía.

Han sigut detinguts alguns indígenes armats.

Lo de Tánger

París, 8, 10'12 nit.

Tànger.—Els indígenes congregats a la mesquita, pera protestar contra les mides sanitaries, s'han dispersat en vista de les explicacions que'ls ha donat El Guebbas.

Les víctimes de Tunis

Paris, 9, 1'50 matinada.

Tunis. — El nombre de víctimes recullides als hospitals es de 18 morts y 41 ferits.

La prempsa francesa

París, 9, 10'45 matí.

Segons «L'Action» ja està firmat el tractat franch-marroquí pera la organisació del Marroch.

«Le Petit Parisien» reconeix que Espanya ha obrat dins de la seva esfera d'acció, però preté que'l Marroch se troba en estat d'anarquía y França ho nega.

Diu que M. Geoffray discutirà ab Espanya aquesta qüestió y demanarà una indemnisació o compensació per haver aixecat la hipoteca alemanya que pesava sobre tot el Marroch.

A excepció de «L'Humanité», que considera a França lligada ab Espanya pel tractat secret de 1904, tots els demés diaris sostenen el punt de vista indicat per «Le Petit Parisien», y alguns, especialment «Le Matin» y «L'Echo de Paris» creuen que Espanya no pot invocar el tractat de 1904, perque l'ha violat.

«Le Figaro» assegura que posteriorment a 1904 han sigut concertats dos convenis secrets entre França y Espanya y que una de les clàusules del conveni de 1904, encara inèdita, atribueix a Anglaterra la garantía del cumpliment del esmentat acort.

Victimes franceses

París, 9, 1'12 tarda.

Tunis.—Els indígenes han matat a un marí francès y n'han ferit tres en la carretera de Bizerta.

CUESTA POCO CONSERVA
LA SALUD.

Es muy sencillo gozar de salud si uno sa cuidarse. Las enfermedades se apoder por lo general de la gente, por no acu á tiempo con el tratamiento más indica Es fácil evitar muchos sufrimientos y tos en la curación si al sentirse mal emplean con presteza los medios p curarse. Por ejemplo el

raquitismo

cuidándolo debidamente desde un pri pio se puede atajar y curar, pero si el tamiento es inadecuado ha de empeo He aquí una narración que demuestr hecho. "Mi hija Luciana de 2½ años edad, estaba muy raquítica y era pequ por su edad; tambien era imperfecto desarollo, pues tenía una pierna basta más delgada y débil que la otra, lo cual hacía andar mal. El médico dijo que diésemos la

Emulsión Scott

porque á la niña le hacía falta un re stituyente enérgico. Los resultados han excelentes, mi hija anda bien, ha adqui un desarrollo natural y no quedan en trazas de raquitismo." Pedro Fusté-P de Claramunt (Barcelona) 31 Marzo 19 El remedio por excelencia y el más ráp en todos los casos de raquitismo es Emulsión Scott. Si en vuestra familia su alguien de raquitismo, procuraos la E sión Scott, pues igual os aconsejaría médico al ser consultado. La Emul Scott es el remedio seguro para curar raquitismo, pero tiene que ser la de Sc Ninguna otra Emulsión tiene una lista larga y sorprendente de curaciones todos los paises civilizados. Teneis raq tismo? Pues comprad la Emulsión S hoy mismo. La de Scott tomada á tiemp cura el raquitismo en cualquier época la vida, ya se trate de niños, adultos ancianos.

Una muestra gratis le será enviada por D. C Marés, Calle de Valencia 333, Barcelona á ca de 75 cts. en sellos para el franqueo.

overn civil

Colegi electoral

president del Centre Catalanista renys de Mar ha visitat aquest al governador, protestant de que essin instalar en el local d'aquell e un colegi electoral, sense tenir mpte'ls desitjos de la Junta ni ci d'una conferencia que dita enti- proposava celebrar el vinent díu- e.

Vaga d'ebanistes

an declarat en vaga els ebanistes, demanen la jornada de nou hores lque aument en el salari.

el districte de les Dreçanes aquest un grupu de 16 vaguistes ha entrat n establiment ab el propòsit, se- diuen, de fer parar als obrers treballen.

policía hi hà intervingut, essent ts a la delegació.

a comissió de vaguistes ha visitat overnador, manifestantli que demà à a treballar a totes les cases han concedit les nou hores.

senyor Portela ha dit que'ls vaguis- ren 400, o sigui la meitat dels del .

afegit que farà respectar el dret tenen els obrers a la vaga, y que onsentirà de cap manera la coac-

ÉS TELEGRAMES
Y TELEFONEMES
"LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Conferencia

Madrid, 8, 9'15 nit.

senyor Gómez del Castillo ha con- ciat aquesta tarda ab el Director ministració local, sobre assumptes Barcelona.

Agresió

lencia (oficial).—En el poble de mca un grupu de 40 a 50 republi- ha agredit a l'alcalde, a l'agutzil un guardia municipal. Hi ha in- ingut un cabo de la guardia civil apaciguar els ànims.

fracás de la supressió els consums

l'Ajuntament encara no han comen- els treballs de reorganisació del nou upost, per no trobar medi, en vista lo malament que và la recaudació imposts substitutius del de consums, bant el dèficit a més de quatre mi- s de pessetes.

s valors municipals, com conseqüen- d'aquesta situació, han perdut, des- bieni anterior, 12 enters.

o que diu la prempsa

l «Diario Universal» diu que, en efec- el principal assumpte tractat en les ferencies dels senyors Canalejas, Ro- nones y Moret, ha sigut el dels supli- oris, acordantse que un dels primers umptes que's portin a les Corts quan estes reunin les seves sessions, sigui est.

er això, el senyor Moret reunirà a comissió un dels dies pròxims, a fi que dictamim sobre'l procediment que rà de seguirse en lo referent als su- atoris.

El criteri que'ls senyors Canalejas, Ro- nones y Moret tenen sobre aquesta stió ja l'han exposat en varies oca- ns; no's tracta, per tant, d'una im- visació sugerida per circumstancies del ment.

Suposa que la reforma serà conforme la fòrmula suscrita pels senyors Ca- lejas y Moret, que exigeix als dipu- s la responsabilitat, però deixant tam- a salvo el prestigi dels tribunals y decor de la Cambra.

Encara que suposa que hi haurà ses- ns agitades y ab violencies de llen- atge, creu que prevaldràn els debats minosos que condueixen sempre a lo ertat, y en el cas, no tan probable n se diu, de que's produís aquesta istencia de que's parla, quedaría'l pro- ma encomanat al vot de la Cambra, e ha de ser de abrumadora majoría, lo que's refereix a l'actitut del Go- n, que, segons persones que poden nèixerla, no es d'imposició, però tam- ch està disposat a admetre que ningú nposi

La Reyal Ordre dictada pel senyor gasta en 1898, sobre la immunitat ls diputats de que's parla aquests s, diu:

«En vista del informe evaquat per sala de Govern del Tribunal Suprem el Consell d'Estat sobre la inviolabi- at y la immunitat parlamentaria en monía ab la doctrina per ells ex- sada; acceptant les seves respectives nclusions: S. M. la Reina Regent D. g.), en nom del seu august fill d'acort ab el Consell de ministres, tingut a bé adoptar les resolucions guents:

Primera. Que pel ministeri de la Go- rnació se fassi saber als governa- rs y autoritats que dels mateixos de- nen, que'ls senadors y diputats po- n ser processats y arrestats per ac- s agens al desempenyo del seu cà- ech, si son trobats «in fraganti» o an per virtut de la regia prerrogativa estiguin reunides les Corts, donant mpte al Parlament pera'l seu conexe- ent y resolució.

L'article tercer diu: «Que's comuni- in pel ministeri de Gracia y Justicia el fiscal del Tribunal Suprem, les ortunes instruccions a fi de que tots s funcionaris del ministeri públich sos- guin la doctrina consignada en la sposició primera, procurant que pre- leixi en els tribunals de justicia, pera s que, respectant la seva independen- , no pot tenir caràcter preceptiu dita cisió».

D'Instrucció pública

En vista de les diferentes consultes rmulades sobre la provisió en interi- itat de les places de mestre director escoles graduades que resultin vacants, ha decretat una reyal ordre, que en ha decretat una Reyal Ordre, que tat publicarà la «Gaceta», disposant que es de mestres directors de escoles gra- duades y de les de regents d'escoles ractiques anexes a les Normals y Ins- tuts, els mestres de secció o els que nguin figurant com aussiliars en les nexes, donantse entre ells preferencia, n primer lloch, a la superioritat de tí- l, en segón a les condicions senyalades n l'article 11 del reyal decret de 25 de ebrer últim, y en últim terme a la ntiguitat.

Els nomenaments s'acordaràn per la unta provincial, disfrutant els que s'en- arreguin interinament d'aquestes direc- ions o regencies la remuneració corres- onent conforme al article sèptim del eyal decret d'igual data.

onsell de ministres

o del Marroch. — Expe- dients.—Les Corts.

Madrid, 9, 1'20 matinada.

El senyor Gasset ha donat la següent eferencia del Consell celebrat aquesta it.

El senyor García Prieto ha fet una ex- osició del tractat franch-alemany, facilitantse sobre aquest punt la següent nota oficiosa:

«El ministre d'Estat ha donat compte de les notes dels embaixadors d'Alemanya y França, comunicant al Govern espanyol l'acort sobre'l Marroch y solicitant l'adhesió al mateix tan prompte com sigui possible, y de la resposta del Govern espanyol, en la que's manifesta que estant reconeguts a Espanya interessos polítichs y particulars y drets al Imperi marroquí, no estarà en condicions de prestar aquella adhesió fins a tenir les necessaries seguretats pera tals interessos y drets.»

Després el senyor García Prieto ha donat compte dels telegrames de Tànger, segons els quals regna agitació per les mides de previsió adoptades contra la glànola.

Els moros no's volen sotmetre a les mides profilàctiques y han fet una manifestació contra'l Guebbas.

Les colonies extrangeres estàn alarmades.

El Govern ha acordat enviarhi el creuer «Cataluña», a disposició del representant d'Espanya.

El senyor Rodrigáñez ha sotmès al Consell la distribució de fondos del mes, essent aprovada.

El senyor Barroso ha sotmès al Consell, y aquest els ha aprovat, dos expedients: un sobre aprovació de les obres de la Casa de Correus de Sevilla, y l'altre sobre mides de previsió adoptades a Ceuta contra la glànola.

El senyor Gasset ha donat compte al Consell, de la visita que li varen fer els representants de les entitats agrícoles de Valladolid, que soliciten la rebaixa de les tarifes dels blats, per creure que això reportaría gran ventatges pera la col·locació dels blats.

A proposta del general Luque, s'ha acordat l'arranjament ab les companyíes ferroviaries pera que'ls oficials del exèrcit y la Armada puguin viatjar ab un carnet, evitant axís la tramitació dels passaports.

Ha acabat el senyor Gasset aquesta referencia dient que'l Govern ha acordat la reobertura de les Corts, que tindrà lloch un dia del més actual.

No ha determinat el senyor Gasset quin dia s'obriràn les Corts, però creyem que s'ha fixat el dia 21 d'aquest mes.

Lo de Bilbao

Bilbao. — L'auditor de guerra ha visitat als presos ab motiu de la passada vaga, pera comprovar l'exactitut de les denuncies d'un periòdich de Madrid sobre suposades tortures.

En vista de la falsetat de la denuncia, se procedirà contra'l seu autor.

La lley de jurisdiccions

Madrid, 9, 10 matí.

Málaga.—El periòdich «El Popular» ha sigut denunciat pel jutjat militar per la publicació de un article firmat per «El Capitán Silogismo», criticant tècnicament la gestió del ministre de la Guerra a Melilla.

Serà sotmès a la lley de jurisdiccions.

Se diu que l'autor es un capità de guarnició en una capital catalana.

Consell al Palau.—Lo que diu en Canalejas.

Madrid, 9, 2 tarda.

El Consell de ministres celebrat aquest matí al Palau, ha durat poch més de mitja hora y segons el mateix senyor Canalejas no ha tingut importancia.

El discurs del president ha versat principalment sobre'ls temes que ahir ocuparen l'atenció de'l Consell y sobre l'alcanç de la resposta donada per Espanya a França, respecte a la seva adhesió a l'acort franch-alemany sobre'l Marroch.

Segons el senyor Canalejas, l'acort adoptat per Espanya no té l'alcanç que'ls periòdichs li volen donar.

Es natural—ha afegit el senyor Canalejas—que formulem certes reserves al demanar adhesió a un acort que'ns afecta tan de prop.

Extranyo l'actitut dels periòdichs francesos—ha seguit dient el senyor Canalejas—sorprenentse del contingut del tractat secret de 1904, quan el coneixía ja tothom, car era quelcom axís com «el secreto del Polichinela».

En les noticies electorals que reb el Govern se nota certa desanimació en quasi totes les provincies.

El ministre de la Governació resoldrà avuy el conflicte plantejat a la Junta del Cens de Bilbao.

A provincies la tranquilitat es completa, únicament a Jerez continúa la vaga dels obrers del camp.

Les noticies rebudes de Tànger acusen completa tranquilitat.

En els primers moments la excitació dels indígenes contra les mides sanitaries va alarmar al Govern, per no disposar al acte de vaixells pera fer cara a qualsevol eventualitat, però després s'ha pogut preparar el «Cataluña» que avuy haurà arribat a Tànger.

Mides sanitaries

Han celebrat una conferencia'l senyor Canalejas, el ministre de la Governació y l'inspector de Sanitat, senyor Salazar, pera adoptar les mides conduents ab objecte d'evitar que la peste bubònica s'extengui al litoral mediterrani d'Espanya.

S'han trasmès les ordres oportunes als governadors del Sur de nostra nació.

Lo de Cullera.—A plenari

Avuy ha dit el senyor Canalejas que la causa principal pels successos de Cullera s'ha elevat a plenari y els tràmits continuaràn molt ràpits fins que's celebri el consell de guerra.

Com que sembla que'ls advocats civils se neguen a defensar als processats, hi haurà que nomenar defensors militars.

Hi hà altres causes secundaries que's veuràn també aviat.

La «Gaceta»

Madrid, 9, 4'15 tarda.

La «Gaceta» publica:

De Hisenda.—R. O. disposant que'ls farmacèutichs y els fabricants de dolços y de perfumería que hagin de rebre del extranger, o de les fàbriques o dipòsits establerts en el país, les essencies a que's refereix la R. O. de 31 de janer de 1909, hauràn de presentar en les Duanes o als interventors de dites fàbriques o dipòsits una certificació de l'administració de contribucions de la provincia en que's trobin establerts, que acreditin exerceixen la esmentada professió o industria o el rebut de la contribució del trimestre corrent.

De Foment.—Concedint a don Lluis Boeller autorisació pera construir dos embarcaders, en la cala de Montjuich y en la platja de Molins de Vent (Girona).

Capità general de Madrid

Sembla que ja està firmat pel Rey el Decret nomenant capità general de Madrid al general Marina, però el nomenament no's publicarà en la «Gaceta» fins que passi el novenari de la mort del general Ríos.

Consell d'Estat

El Consell d'Estat ha dictaminat favorablement un expedient de Marina pera que's puguin expedir títuls als quefes y oficials de l'Armada pera exercir d'enginyers en rams no militars, com ocorreix en altres carreres de les armes.

S'han despatxat altres assumptes de escàs interès general y s'ha aplaçat pera la pròxima sessió el dictamen referent al dich de Subic, assumpte en el que parlaràn els senyors Maura, Rodríguez Sampedro, Ugarte, Villanueva y altres consellers.

Pera aclarir. — Succés

Saragossa.—El governador de Barcelona ha telegrafiat al d'aquesta provincia comunicantli el següent succès, pera que la policía a ses ordres practiqui treballs encaminats al seu aclariment.

El día 31 d'octubre viatjaven en un tren, dirigintse desde La Coruña a Barcelona, el matrimoni Enrich Pérez y Carme Muñoz, abdós d'edat avençada.

Al arribar a la estació de Castejón, va baixar ella del departament que ocupaven pera beure aigua, y el tren va arrencar, quedant en terra la viatgera.

El marit, que no va advertir la manca de la dòna fins que'l tren estava en marxa, va baixar a la primera estació y va retrocedir fins a Castejón.

Allí li digueren que la seva esposa havía agafat l'exprès de Barcelona.

Quan va arribar a la ciutat comtal, no l'esperava Carme Muñoz a la estació, com ell suposava, ni va obtenir del parader de la seva dòna la menor noticia.

Enrich Pérez tem que la seva esposa hagi sigut víctima d'algún accident o d'algún crim, perque era portadora de 2,500 pessetes.

La policía practica actives gestions pera averiguar lo que hagi sigut de Carme Muñoz.

Diputació

Comissió Provincial.—Aquesta comissió, en sessió d'ahir tarda, va despatxar els següents assumptes de la Secció d'Hisenda:

Informe sobre un recurs d'alçada interposat per don Jaume Comenje contra un acort del Ajuntament de Barcelona pel que no donà lloch a l'anulació d'uns rebuts del arbitri per inspecció de generadors y motors corresponent als anys de 1903 a 1906.

Expedient de perdó de contribució territorial, solicitat per l'Ajuntament de Cornellà, ab motiu de la inondació ocorreguda el 16 d'octubre de 1911.

Informe en l'expedient d'arbitris extraordinaris, promogut per l'Ajuntament de Sant Climent de Llobregat, pera'l corrent any.

Secció de Governació:

Recurs de donya Josepha Teresa Sancho contra un acort del Ajuntament d'aquesta ciutat, referent al traspàs de un lloch de venda de peix en el Mercat de la Barceloneta.

Idem de don Joan Portabella contra un acort del Ajuntament d'aquesta ciutat, referent al traspàs d'un lloch de venda de peix en el Mercat de la Barceloneta.

La comissió de Hisenda se reunirà demà, divendres, a les cinch de la tarda.

— Durant el mes de octubre proppassat varen ingressar a la Casa Provincial de Caritat 23 homes y 12 dones.

Per reclamació dels parents y altres causes varen sortir 23 homes y 7 dones.

A començament d'aquest mes hi havíen 1,847 assilats: 1,046 d'ells homes y 801 dones.

— Comissió Mixta de Reclutament. —Aquest matí s'ha reunit la Comissió Mixta de Reclutament, haventhi assistit els diputats senyors Isamat y Ràfols.

Per absencia del senyor Parès ha actuat de secretari don Pau Mercader.

S'han près els següents acorts:

Declarar exceptuats del servey als minyons Lluis Albech Casals, del reemplaç d'enguany, per Sant Feliu Saserra; Ursini Vives Suñé, del reemplaç de 1909, pel districte VI d'aquesta ciutat; y Vicens Fauli Morte, del propi districte y reemplaç de 1910.

Ampliar l'expedient del minyó Francisco Girbau Ratera, del reemplaç de 1910, per Manresa.

Declarar excluits temporalment del servey per defecte físich, als minyons Ferràn Culi Barraca, del reemplaç de 1909 per Orís; Francisco Carbonell, del de 1910, per Vilanova y Geltrú; Joseph Ayza Pellicer, Frederich Bertrand Plà y Miquel Codina Salvador, també del reemplaç de 1910, pel districte II de aquesta ciutat; Gaspar Tardin Carbonell, del mateix reemplaç y districte III d'aquesta capital, y Domenech Pallarols Oller y Emili Mossonis Barbarà, reemplaç de 1909 y 10, respectivament, y del districte V.

— El senyor Prat de la Riba ha rebut una invitació del Foment Martinense als actes que ha organisat ab motiu de la festa major d'aquella barriada, que tindrà lloch demà passat, dissapte.

— El prop-vinent dimars se celebrarà la tercera sessió del segón periode del present any.

En l'ordre del dia hi figuraràn les bases de la Mancomunitat y els presuposts.

Els radicals han dit que's proposen presentar 98 esmenes a les esmentades bases, d'acort ab els articles den Valentí y Camp.

Per lo que toca als presuposts demanaràn que quedin sobre la taula. No cal dir que la petició la fonamentaràn en que no'ls han pogut estudiar, ab tot y que farà, el día de la sessió, deu díes que estaràn a disposició dels diputats.

— Aquesta tarda s'ha rebut un telefonema del secretari del Cos Provincial senyor Parès, demanant que se li enviï l'informe èmès per la quefatura de obres públiques sobre diferents camins vehinals ab objecte de poder continuar les gestions que està realisant.

Els documents demanats sortiràn ab l'exprés d'aquesta nit.

— El senyor Prat de la Riba ha rebut esquela pera assistir als solemnes funerals que's celebraràn a la Catedral el prop-vinent dilluns, a les deu del matí, en sufragi del general de divisió, don Salvador Díaz Ordoñez, mort a Melilla el día 14 del passat mes de octubre.

Entre'ls que inviten al esmentat acte hi figuren els noms del capità general, bisbe, Capítol, clerguecia castrense y el general, quefes y oficials del cos de artillería.

També s'ha rebut un plech d'esqueles pera que siguin repartides entre'ls senyors diputats.

Agricultura

Exposició de crisantemes

Organisada pel Sindicat Horticola de Barcelona ahir tarda va inaugurarse en el Foment del treball Nacional una bella Exposició de crisantemes.

L'entrada y escala del Foment eren bellament adornats y el saló de festes ahont hi hà instalada la exposició presentava un hermós efecte.

Els exemplars son numerosíssims, haventhi més de 2,000 varietats, entre elles alguna que crida poderosament l'atenció.

Els expositors son els que composen la Junta del Sindicat, els noms dels quals van a continuació:

Don Ignasi Comillas, don Pere Reich, don Pere Rife, don J. Euralls, don Joseph Prats, don Joseph Bisbal y don Jaume Soler.

També exposa uns bells exemplars el regidor don Jaume Coll.

La direcció artística ha anat a càrrech de don Xavier Puente.

Mereix elogis el president del Sindicat senyor Comillas que desde'l juliol fins ara ha anat laborant pera l'èxit d'aquesta exposició.

A l'acte inaugural hi van assistir el governador civil, el capità general, els senyors Zulueta, Calvet, Marcilla, Malagrida, Argüelles y altres persones conegudes.

Tots junts van ser obsequiats ab un esplèndit lunch servit per la casa Sala y Companyía.

Demà, de sis a vuit de la tarda, se farà la inauguració pera'l públich, podent visitarse tots els demés díes, de onze a una del matí y de cinch a set de la tarda.

Dilluns quedarà clausurada.

D'espectacles

Circh Eqüestre

Les tres gracies tigrades son tres negres que presenten la particularitat de tenir clapes blanques, no solament a la pell, sinó als cabells.

Ademés d'oferir aquesta raresa, son realment notables pels treballs acrobatichs que executen, ab veritable animació, empenta y seguretat.

Els seus treballs tenen un sabor aspre, semi-selvàtich, malgrat l'habillament «elegant» que llueixen, y tot treballant fan uns xiscles y uns crits que contribueixen molt a l'animació del «número».

Sala Imperi. — Avuy tindrà lloch en aquest teatre l'estrena de la visió musical en tres quadres de gran aparato «La pinteta d'or», presentantla ab decorat y vestuari exprofès.

El vinent dissapte, a la nit, se farà la inaugració de la temporada d'hivern en els salons «Bohemia Modernista» ab un extraordinari ball de crisantemes.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsens Sol y Fills

Barcelona 9 novembre.

Sessió del matí

	Operacions		Queda
4 % Interior fi mes	84'47	'	84'47 p.
A. F-C. N. Esp.ª fi de mes.	93'45	93'40	93'45 p.
» Alacant fi de mes	93'15	93'10	93'10 d.

Premi del or
(Preus de compra)

Alfons	8'43	per 100
Isabel	11'40	»
Unces y mitjes unces	8'43	»
Quarts d'unça	7'93	»
Octaus y 1-16 d'unça	6'43	»
Franchs	8'90	»
Lliures	27'17	per Ll.

Sessió de la tarda
BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 8 d.v. 0'30 % dany	[illegible] d.
Londres 90 díes	27'42 p.
» xech	8'90 d.
París xech	

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4 % Interior fi de mes	84'525	84'45	84'475	84'50
» » » clas. a. A	86'	85'90	'	'
» » » » B	85'10	85'70	'	'
» » » » C	85'70		'	'
» » » » D	84'70		'	'
» » » » E	84'525		'	'
» » » » F	84'45	84'475	'	'
4 % int. estat. a. G y H.	87'		'	'
Amortis. 5 % estat. a. A.	102 60	102 40	'	'
» » » » B.	102'25	102'20	'	'
» » » » C	102'25	102 20	'	'
» » » » E	102'80	'	'	'
» 4 % » » A.	94'60	'	'	'
Emp. Ml. maig 1903-4-5 (4 1/2 %)	93'85	'	'	'
Emp. Ml. 1906, series A, B y C (4 1/2 %)	93'33	'	93'25	93'50
Emp. Ml. 1907, serie D (4 1/2 %)	'	'	93'25	93'50
Emp. Ml. Bonos Ref. 1908 (4 1/2 %)	93'25	'	93'15	93'35
Emp. Ml. abril 1907 4 1/2 per 100	93'35	'	'	'
Emp. Dipnt. Provl. (4 1/2 %)	100 50	'	100'25	100'75
F. de Melilla y Zafarinas	[illegible]	107'75	107'50	108'

Obligacions comptat

Cambi anterior		Queda Diner	Queda Paper
96'15	Villalba a Seg. (4 %)	96'	96'25
95'85	» especials Almansa, Valencia y Tarragona	95'75	96'
95'25	» Osca, Fr.ª y altres línies (4 %) n. 1 a 150.000	95 25	95'50
83'	[illegible] S. Joan Abadesses garantides, 1.ª (4 %)	83'	83'50
58'35	T. B. França (3 1/2 %)	58 35	58'65
103'75	M. Z. A., Arisa, s. A (5 %)	103'75	104'
101'80	» Serie B (4 1/2 %) [illegible]	101'65	102'
95 35	Serie C (4 %) [illegible]	95'50	95'75
66	Reus R. [illegible]	66'	66'50
82'25	A. V. F. [illegible]	82'25	82'75
78'35	[illegible]	78'35	78'50
44'75	M. Z. [illegible]	44'75	45'
78'50	[illegible]	78'50	79'
104'25	[illegible]	104'25	104'75
98'25	[illegible]	98'25	98'75
108'	Valls-Ash. [illegible]	108	107'
93'50	[illegible]	93'50	94'
94'	C.ª Gral. de Tranvias [illegible]	94'	94'50
97'25	C.ª Trasv. [illegible]	97'25	97'75
104'	C.ª [illegible]	101'	104'50
94'50	C.ª Barna. [illegible]	94 50	95'
93'75	C.ª [illegible]	93 75	94'
73'25	Canal d'Urgell	73'	73'50
73	Stat. d. l'Aigües [illegible]	73	73'50
91'	» [illegible]	91'	91'50
100'	C.ª Gral. Tab. [illegible]	100'25	100'75
79'	Stat. G. Sucrera d'Espanya (4 %) n. 1 al 140.000	78'50	79'
105'	Port de Barcelona emp. 1908 (4 1/2 %) n. 1 al 10.000	104'75	105'
102'75	Port de Tarragona.—Serie A.	101'75	102'25
90'75	Comunitat de Regants 1r l'Esqr. Bonos pref. (4 %)	90'75	91'25
97'75	F. d'Obres y Construccions, ab hip. (4 1/2 per cent.)	97'75	98'
99'25	C.ª Comer. y Auto (5 %)	99'25	99'75
97 50	Siemens Schuckert, Industria Eléctrica	97'50	98'
101'50	Stat. Valenciana d'Electric.	101'50	102'
91'50	Navegació y Industria	91'50	92'

Accions fi mes

19'25	» Med.ª Zam. y Orense a Vigo.	19'45	19'50
93'80	F.C. Nort d'Espanya	93'65	93'70
93 05	» Madrid a Saraz. y Alacant	93'15	93'20
57'90	Ferrocarrils Andalusos	58'05	58'10

Accions comptat

100'	Penins. Telèfons, pref. 2.0001 a 02.000	100'	100'50

Borsa de Madrid
Tanca Oficial

Telegrama de les 3'19

4 per 100 interior comptat	84'40
4 per 100 » fi de mes	84'58
4 per 100 » » pròxim	,
Amortisable 5 per 100	102'
Banch d'Espanya	460'
Arrendataria de Tabacos	,
Societat General Sucrera—Obligacions	,
» Acc. preferides	47'
» » ordinaries	17'50
Franchs	106'75
Lliures	27'37
Banch Espanyol Rio de la Plata	491'

Darrera hora
Telegrama de les 4'26

4 per 100 Interior fi mes	84'53

Borsa de París
Telegrama de les 3'13

4 per 100 Exterior	94'10
Accions Nort d'Espanya	410
» Alacant	408
Ferro-carril Andalusos	266
Banch Espanyol de Rio de la Plata	449'

Cambis de la tarda
De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
% Interior fi de mes	84'47	'	84'47 o.
An. F-C. N. Esp.ª fi mes	93'60	93'65	93'60 d.
Alacant fi de mes	93'20	'	93'20 p.
Ferrocarrils Andalusos	57'90	'	58'30 p.

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York
Cotisació de Londres:

Accions ferro-carril Atchison	111'
» » Baltimore	104'
» » Chesapeake	75'50
» » Union Pacific	178'50
» » Misouri Kansas	32'75
» Trust del Acer	61'

Borsa de Londres
Londres 9

Consolidat anglès 2 1/2 %	79'06
Uruguay 3 1/2 %	75'
Renda japonesa 4	90'62
» russa 5 %	103'37
Venezuela 3 %	61'50
Colombia 3 %	47'75
San Salvador 6 %	97'00

Les sessions d'avuy

Aquest matí el Borsí tanca: Interior 84'47 p., Norts 93'45 p., y Alacants 93'30 diner.

De la tanca d'ahir, a les cinch, a n'aquesta no's varía de Interior, se millora 0'05 de Norts y se pert 0'05 de Alacants.

= Aquesta tarda, abans d'obrir, me entero que a Madrid al Banch s'han fet Plates a 490 y Interior a 84'52 '50 y 52.

De Borsa, després, se'ns envía: 84'55 y Plates 491.

Ingressos de la Companyía de Ferrocarrils de Madrid a Saragossa y a Alacant

LINIES	Kilòms. en explotació	Ingressos desde'l 11 al 20 d'octubre: 1911 Ptes. Cénts.	1910 Ptes. Cénts.	Diferencia Ptes. Cts.	Ingressos desde'l 1 de janer al 20 d'octubre: 1911 Ptes. Cénts.	1910 Ptes. Cénts.	Diferencia Ptes. Cts.
Antiga xarxa	2.945	2.582.188'93	2.595.611'48	— 13.422'55	69.802.904'	68.905.392'10	+ 897.511'90
Xarxa catalana	719	922.231'73	932'612 08	— 10.380'95	24.375.967 85	23.802.855'50	+ 573.112'35
Tota la xarxa	3.664	3.504.420'66	3.528.224'16	— 23.803'50	94.178.971'85	92.708.247'60	+1470634'25

Barcelona, 7 de novembre de 1911. — El secretari del Comité, *Felip Blanc.*

Aquí obre l'Interior a 84'50, se puja a 52, se cau a 45 y se tanca a 84'47 diner.

París envía: Exterior 93'95, 94'05, 94'35 y 94'10. Norts 409, 411 y 410. Alacants 408, 407, 409 y 408. Andalusos 264 y 266 y Plates 449.

Aquí s'obre de Norts a 93'50, se puja a 75, y se tanca a 93'70 paper.

De Alacants s'obre a 93'15, se puja a 30 y se tanca a 93'15 diner.

Se cotisen de tanca: Orenses a 19'45, Andalusos a 58'05, Plates a 98'15 y Catalanes a 13'37.

Municipis, comptat, 93'37.

Reforma: 92'25.

De les demés obligacions s'opera: Prioritat Nort 83'50; Lleida a Reus 79'12; Segovies 96; Almanses 95'87; Nort Osca 95'50; Sant Joan 83'25; Frances 58'37; Arizas 103'85; Alacants C. 95'50; cantitats petites 95'75; Almanses adherides 78'50; Electricitat del 5, 104'50; Trasatlàntiques 93; Sucreres 78'75 y Port Circulació 1911, 105'75.

Accions, comptat, Crèdit Mercantil, cantitats petites, 45'50, y Preferents Peninsular Telèfons 50.

Franchs 8'90. Lliures 27'42.

= A les cinch el Borsí tanca: Interior 84'47 op., Norts 93'60 d., Alacants 93'20 paper, y Andalusos 58'30 paper.

De la tanca del matí a n'aquesta no's varía d'Interior, se millora 0'15 de Norts y 0'10 d'Alacants.

Coneixem de Madrid: Plates 491, Franchs 8'75, Lliures 27'37 y DARRER de Renda 84'50.

París tanca: Exterior 94'10, Norts 410, Alacants 408, Andalusos 266 y Plates 449.

Es 0'10 més d'Exterior, 2 franchs més de Norts, 1 d'Alacants, 2 d'Andalusos y 1 de Plates.

La paritat ab franchs a 8'80 demostra que estem 0'30 sota cambi de Norts, 0'24 d'Alacants y 0'42 sobre d'Andalusos. Les Plates surten a 97'70. A Borsa han tancat a 98'15.

La tanca completa de París no ha arribat encara. Sé alguns dels darrers cambis que be podrien ésser de tanca: Renda Francesa 95'67, Tintó 1.621 y Espanyol de Cuba 540.

Fóra igual que ahir de Rendes, 16 franchs més de Río y 4 del Banch.

= Del 11 al 20 d'octubre l'Alacant porta una DISMINUCIO de 23.803'50 pessetes, que li redueix l'aument que duya en l'any, a 1.470.624'25 ptes.

Rebley.

Sport

Demà, a la nit, a les deu, en el primer pis de càn Moritz, se farà una reunió pera la discusió dels estatuts y constitució del Sindicat de la Prempsa Sportiva.

Es d'esperar l'assistencia de tots els que s'interessen en aquest assumpte.

Economía

El distingit publicista nostre bon amich y company don Frederich Rahola, director de la important revista «Mercurio», ha rebut una carta del president de la República Cubana, general Joseph María Gómez, en la qual fa vots pera que vagin cada dia en aument les nostres relacions comercials.

Teatres

LÍRICH

LICEU.—Prometen veures extraordinariament concorregudes les vetllades de nostre màxim coliseu, puix son moltes les families de la bona societat barcelonesa que s'han apressat a renovar l'abonament de ses antigues localitats, y altres s'han abonat ja a les llotges que restaven lliures. Això prova l'excelent efecte que ha produit la llista de la companyía, en la que figuren, com es sapigut, un important nucli de artistes, en proporcions no vistes desde fa molts anys.

També, segons nostres noticies, se veu molt favorescut l'abonament de tardes de díes festius en les que la Empresa disposarà la execució de les obres que major èxit hagin obtingut a la nit, com també la presentació dels millors artistes, essent d'esperar, per lo tant, que'ls «matinées» arribaràn a tenir major esplendor que'ls anys anteriors.

Musicals

L'Academia de música de la Casa Provincial de Caritat celebrarà'l diumenge, dia 12, a les quatre de la tarda, el concert-examen de fi del curs 1910-1911 pera'ls alumnes de les classes de solfeig, instruments de corda y de vent baix la direcció del mestre Eusebi Guiteras.

Palau de la Música Catalana.—Demà's publicaràn els programes y s'obrirà l'abonament als grans Festivals Bach que, com a concerts de tardor, organisa l'Orfeó Català pera la segona quinzena de novembre.

L'administració del Palau ha rebut ordre de la majoría dels abonats als concerts de tardor de l'any passat, de reservarlos l'abonament pera'ls propers Festivals Bach que, com vàrem dir, tenen una gran importancia artística per donarshi, entre altres interessants obres la primera audició a Espanya de la «Gran Missa en si menor» de J. S. Bach.

ULTIMA HORA
EDICIO DEL VESPRE: 2.ON TIRATGE

Sessió del Ajuntament

Comença a les 5'30. Presidencia del marquès de Marianao.

S'aprova l'acta de l'anterior.

De Farmacia

El senyor Sol manifesta que'l Sindicat Farmacèutich espanyol, compost de 10 apotecaris, va oferir encarregarse de les medecines de beneficencia. El Colegi de Farmacèutichs presentà unes bases pera lo mateix, que foren aprovades per la comissió de Governació.

La petició del Sindicat va ser rebutjada per dúes vegades, però resulta que passen setmanes y més setmanes, no's resol res, y la comissió ha emprés un camí tortuós, ab una finalitat que no's comprén. Tot son consultes, tot es demanar opinions, nomenar ponencies y buscar allargaments. Fins s'ha arribat a exigir al Colegi de Farmacèutichs un descompte d'un 30 per 100 sobre'l 29 per 100 que ja ofería rebaixar. El Colegi no ha pogut admetre aquesta exigencia.

No's pot explicar l'orador què's proposa la comissió ab aquestes maniobres, subterfugis y excuses. Creu necessari que's posi fi a n'aquest procedir, y que's resolgui d'una vegada.

Y no diu rès més. El president bada, y no sab de què's tracta.

Y el senyor Sol li ha de repetir tot lo que ha dit, y demana que'l Consistori prengui un acort sobre'l particular.

El president:—Passarà a la comissió.

El senyor Sol:—No es això, jo demano que's prengui aquí un acort.

El senyor Vallés:—Lo que proposa'l senyor Sol es anti-reglamentari. Que presenti una proposició reproduint la demanda del Colegi de farmacèutichs, y aleshores hi haurà base pera pendre un acort.

El senyor Lluhí creu preferible que passi l'assumpte a Governació, donantli pressa, tota la que's vulgui.

El senyor Sol alega que's tracta de un assumpte ja debatut y tractat fins al excés, y sobre'l qual hi hà acorts, però que's retrassen intencionadament ab els subterfugis indicats.

El senyor Lluhí insisteix en que tot acort que's prengui ha de venir per dictàmen de comissió, y no per medi de una proposició.

De neteja pública

El senyor Santamaría pregunta còm està lo de la neteja pública y de la concessió feta al senyor Serra y Sulé.

El senyor Vinaixa (de Foment) diu que'l senyor Serra y Sulé va proposar cedir la concessió a una societat anònima; se nomenà una ponencia de Foment y Ensanxe, pera que dictaminés, vingué una providencia del jutge possant dificultats a la cessió, però semblà que ja estàn resoltes satisfactoriament, de manera que es de suposar que no trigarà a pendres una resolució.

El senyor Santamaría se congratula de la resposta, però, atenent a la urgencia de la cosa, anuncia que tornarà a tractarne a una altra sessió.

D'aigües

Se dona compte d'una comunicació de la comissió d'aigües demanant una pròrroga fins al 15 de desembre pera portar un dictàmen de orientació, y una de sis mesos para'l dictàmen definitiu, seguint després constituida la comissió fins a la terminació total de la tasca.

Axís s'acorda.

Segueix la sessió.

Baralla tràgica.

Han tingut qüestions al carrer del Carme, l'estudiant Martí Tomas, de 19 anys, habitant Alt de Sant Pere, 72, primer, y el botiguer Joan Vidal Pérez, de 42 anys, habitant Sitges, 3, botiga.

De les paraules han passat als fets y s'han donat algunes trompades causantse lesions de poca importancia.

Un municipal els ha acompanyat al dispensari del carrer de Sepúlveda y al ser allí, el Vidal s'ha impresionat tant que ha tingut un accident y ha mort als pochs minuts.

(PER TELEFON)

Exámens extraordinaris

Madrid, 9, 5'15 tarda.

El ministre d'Instrucció pública ha firmat avuy una R. O., que aviat apareixerà en la «Gaceta», disposant que els alumnes oficials d'Universitats y demés centres docents als qui faltin una o dúes assignatures pera acabar la carrera o grau d'ensenyança podràn fer la inscripció de matrícula ab drets ordinaris de l'assignatura o assignatures durant el corrent mes de novembre, ab opció a exàmens extraordinaris en desembre.

Els rectors o directors constituiràn els tribunals, senyalant día pera'ls exàmens.

Els alumnes que estiguessin matriculats en una o dúes assignatures podràn utilisar les matrícules pera acullirse a n'aquesta gracia, que's fa extensiva als alumnes lliures, entenentse bé que en cas de ser sospesos en aquests exàmens extraordinaris no podràn repetirlos fins a setembre del any vinent.

Camins vehinals

Entre'ls camins vehinals de Catalunya, pera'ls que s'ha solicitat acullirse a la nova lley, figuren:

De Cabrera de Mataró a la carretera de Vilassar a Argentona.

De Sant Mateu de Bages a Pinós, provincia de Lleida.

De Sampedor a Castellnou de Bages per Burjasoles.

Extranger

(DE L'AGENCIA HAVAS)

La crisis portuguesa

Lisboa, 9, 10'20 matí.

Se considera assegurada la combinació ministerial següent entre'ls partidaris de l'Alfons Costa y els membres del bloch:

Presidencia y Negocis extrangers, August Vasconcelhos; Interior, Aresta Branco; Hisenda, Sidoni País; Guerra coronel Silveira; Marina, Joao Meneses; Treballs públichs, Esteve Vasconcelhos; Justicia, Antoni Maceira; faltant encara designar el ministre de Colonies.

Del Port

—Procedent de Palma de Mallorca ha arribat el vapor «Rey Jaime I», amarrant al seu lloch de costum.

— De Castelló y de Valencia, respectivament, han arribat els vapors «Numancia» y «Jorge Juan».

— Ha baixat del dich el vapor «Cabañal».

Cultura

A mitjans del mes actual se posarà a la venda'l Diccionari Català-Alemany del doctor Vogel.

Ha començat la impresió de la segona part d'aquesta obra, o sigui'l Diccionari Alemany-Català, que fa'l mateix ilustre professor.

Negociém Valors y Cupons

Fills de F. Mas Sardà, Rbla. Centre, 20.

NOTICIES

DE BARCELONA

El día ha aparegut ab el cel emboirat, desembraçantse cap a mitg matí pera deixar brillar el sol ab tots els seus esplendors.

Durant la tarda les nuvolades han creuat l'espay, sense torbar per això els esplendor de la jornada.

La temperatura ha sigut agradabilíssima.

— Confitería Royal. Pastissería selecta. Croissans y pastes pera The, tres vegades al día. Saló pera The, Xacolates y Restaurant. Rambla dels Estudis, 8.

Els Moços d'Esquadra de Monistrol han agafat a un minyó per haver robat 15 kilos de llenya d'olivera d'una vinya.

Els de Suria han capturat a un vehí de Sant Mateu de Bages per haver ferit a un minyó a garrotades.

Els del port han posat a disposició del comandant de Marina un bagul abandonat que conté roba y papers dels quals se'n dedueix que pertany a un fogainer del «Carlos V».

— Tot comerciant ha de adoptar els Segells de Cauchú flexibles, patentats, de la Manufactura de Segells-Gravats-Rótuls, Numeradors, Fetxadors, etc. Suc. Bossi, Plassa Real., 14. - Sucursal: Rambla del Centre, 31.—Telèfon, 2.402.

A les deu del matí, al passar l'exprès de Madrid pel pont de la Riera den Tenas (Sans), ha arreplegat y destroçat a un jove de 21 anys, que un municipal ha averiguat ser un tal Joseph Pont Corominas, habitant Panissars, 20, baixos.

Una noyeta que ha presenciat l'accident ha manifestat que'l minyó s'havía posat entre'ls riells al passar el tren, de manera que'l maquinista no ha pogut evitar la desgracia.

—Aigües St. Hilari Sacalm infalibles contra mal de pedra. Iglesias y Bartomeus dips.

Aquest matí, a les onze, el paleta Rafel Navarro Ortiz, de 52 anys, habitant Aurora, 20, tercer, que treballava en la fàbrica den Casaramona, carrer de Santa Elena, 6, pujava per medi d'una gabia, y al ser a l'alsada d'un primer pis, s'ha romput la corda y han caigut gabia y paleta.

Ha sigut recullit pels companys y portat al dispensari del carrer de Barbarà, apreciantli el metge fractura de la post del pit, del genoll esquer y de la cama dreta, contusions y commoció visceral, de molta gravetat.

Ha sigut portat al Hospital de la Santa Creu.

— Lavabos, Waters, Banyeres. Models nous. — Preus reduits. Jaume Sauret. 7, Pelayo, 7

Per rivalitats professionals, s'han esgarrapat al carrer de Vilanova dúes venedores de diaris, resultant una de elles ab la cara feta un mapa de Trípoli, y vegentse obligada a anar al dispensari.

Se n'ha passat denuncia al Jutjat.

— Casa Sangrà. Rambla Estudis, 10. Lavabos, Banyeres, Water-closets.

En el Centre Excursionista de Catalunya demà, divendres, a les deu del vespre, el soci don F. Xavier Parés y Bartra, donarà una conferencia consistent en la «Ressenya d'una excursió als estanys de Rius y de Mar de la Vall d'Aràn, y al'Alt Pirineu francès» (Primera sessió). La ilustraràn projeccions lluminoses.

No serà pública. Sols se permetrà assistirhi els socis del mateix Centre.

— «Five o Clock Tea». Saló Royal.

A l'entitat «Arts», Riera de Sant Joan, núm. 22, tercer, don Joseph María de Sucre, continuarà avuy, dijous, a dos quarts de deu de la nit, unes lectures comentades d'Eugeni Carrière.

L'acte serà públich.

— Pa Royal, patentat. Surt del forn a les 7, 12 y 19 hores.—Rambla d'Estudis, 8.

Pera'l Concurs de Premis de 1911, de la Reyal Academia de Medecina y Cirurgía, se han rebut les memories següents:

Premi de l'Academia. — S'ha presentat una Memoria, optant al tema tercer la que tracta de dos casos de glosopeda tramesa al home. Lema: «Salus populi precipua lex esto».

Premi Salvà. — Observació y descripció d'una epidemia de febra mediterrania a Ibi (Alacant). Lema: «La fiebre mediterranea es endémica en nuestra región».

Els demés premis, deserts.

— La decoloració dels llabis y genives, de la cara y de la pell, en la cloro-anemia, desapareix ab el Dinamógeno Sáiz de Carlos, que es tònich-reconstituyent.

La Secció de Fotografía del Centre Excursionista de Catalunya, seguint el propòsit que té de donar tota mena de facilitats als aficionats a la fotografía pera poder reproduir les belleses de tota mena que conté nostra regió y al mateix temps contribuir a formar l'inventari gràfich de Catalunya que està fent el Centre, ha organisat una tanda d'excursions a distints indrets, haventse inaugurat ab la que va fer el diumenge, dia 5, a Sant Cugat del Vallés.

Els excursionistes, en nombre de vinticinch, entre'ls que hi havía un bon nombre de senyoretes, sortiren d'aquesta ciutat en automòvil especial, dirigintse al vehí poble pera visitar l'hermós monastir. Foren rebuts molt amablement pel senyor rector, que'ls hi donà tota mena de facilitats pera reproduir el monument y admirar les riques antiguitats que s'hi guarden.

Un cop fotografiades les més importants belleses, els excursionistes emprengueren la tornada molt satisfets de les facilitats trobades y de lo còmodo y ventatjós que resultà'l viatge, per lo ben organisat que va èsser.

—Pera Gramofón dischs Odeón y Fonotipia desde 4'50 ptes. al c. Sta. Agna 21.

— Calefacció central per aigua calenta ab caldera a gas «Ramassot», proveida de guardador de temperatura automàtich, lo més còmoda y pràctica y insustituible pera magatzems, despatxos, pisos, etc. Representants: Preckler, Ronda de la Universitat, 14.

Ens ha visitat el jove Antoni Prunera y Mas, que es un dels que en el foch de Gracia, salvaren al jove que dormía en l'interior del magatzem incendiat, pera pregarnos que constés el seu nom, tota vegada que ha sortit equivocat en la major part dels diaris.

Municipi

Un pensador radical

Al senyor Sans Cabré el critiquen els seus correligionaris perque diuen que, ni que hi hagués perill de la vida, deixaría de perdre un apat, un lunch, una funció, un espectacle qualsevol, mentres siguin gratuits.

L'home diu:—Per això soch regidor.

Però'ls criticaires no podràn negar que el senyor Sans Cabré's preocupa dels grans problemes que afecten a la Corporació municipal.

No fa gaire, al cambiarse'ls noms duplicats dels carrers, se donà'l nom de «La Solidaritat» a un carrer d'un districte agregat. Els radicals no hi tenien rès que dir y acceptaren el nom; al cap y al fi, la Solidaritat es un fet històrich innegable.

Però'l senyor Sans Cabré, profond pensador del Torrent de la Guineu, ha compres els gravíssims mals y incalculables perjudicis que's podíen seguir de conservar aquell nom. ¿Còm se podía acabar la gran obra de la Reforma, y còm se podía resoldre l'important problema de la portada d'aigües, subsistint el «carrer de la Solidaritat»?

Impossible. Però'l senyor Sans Cabré, vetllava. Y després de greus meditacions, se'n va a la comissió de Foment, y formula ab gran serietat una moció demanant que a dit carrer se li cambií'l nom per «carrer de Maspujol». ¿Y per què no «carrer den Sans Cabré»? No fora pas la primera vegada que's donà'l nom d'un home eminent a una vía pública.

Els abastadors cobren als venedors un ral d'aument per kilo de vedella y 10 cèntims per kilo de bou.

Els venedors, per ara, no han pujat el preu.

Han mort al Alberch del Parch dúes dones: una d'uns 60 anys, y una altra d'uns 30, de les quals no se saben ni els noms ni cap antecedent.

Ha acordat la comissió de Foment: adquirir extintors d'incendis oferts pel candidat radical Lluis Massó.

Passar a la subcomissió de presuposts les instancies dels picapedrers y guardamagatzems que demanen aument de jornal.

Deixar sobre la taula un projecte de cambi de noms de varis carrers de Les Corts.

Passar a Ensanxe una instancia de uns propietaris del districte X sobre embassament d'aigües brutes a uns rechs que van a la riera de la Llacuna, y una moció demanant pedrissos pera la plaça de la tinencia del Clot.

Empedrar, quan hi hagi pedra disponible, el carrer de Sant Antoni (S. G.)

Oficiar a les companyíes del gas que adobin ab urgencia'ls desperfectes soterranis de la Rambla dels Caputxins que perjudiquen al arbrat.

Desestimar dúes instancies demanant l'adopció d'obturadors d'imbornals.

Preguntar a Hisenda si creu convenient fer un mercat nou a Horta, en qual cas s'obrirà un concurs pera adquirir solars. Va votar en contra'l senyor Carreras.

Demanar informe urgent a U. y O. sobre la solicitada desaparició de la tanca que hi hà davant de la nova casa de Lactancia, a la Granvía.

Autorisar a U. y O. pera adquirir—pel sabut sistema de les partidetes de 2.000 pessetes—varis materials que diu que's necessiten. Van votar en contra'ls senyors Carreras y Soriano.

Recaudació d'arbitris en octubre de 1910: Cobradors, 121,811'27 pessetes; directes, 127,981'97; cédules, 595,763'08; mercats, 115,128'63.

Total, 960,684'95 pessetes.

Octubre de 1911: Cobradors, 93,720'77 pessetes; directes, 98,573'35; cédules, 664,638'55; mercats, 114,631'05.

Total 971,563'72.

Diferencia a favor d'octubre d'enguany 10,878'77 pessetes, gracies a les cédules perque lo demés tot ha minvat.

Anit l'Alcaldía no havía rebut la contestació que li havíen ofert els abastadors sobre lo referent al preu de la carn.

La comissió d'Hisenda, per la seva part, ha acordat aplicar el reglament als carnicers que pugin el preu.

La direcció del mercat de Sant Joseph ha fet posar a les taules de carn rétuls ab el preu. Per ara no s'ha pujat.

La comissió de Foment se reunirà el dissapte, a les onze del matí, pera fer la distribució de les consignacions pera obres públiques contingudes al presupost extraordinari aprovat.

Beneficencia

A jutjar pel número de demandes de localitats a les funcions dels divendres que organisa el Rober de Santa Isabel en el Teatre Romea es segur que's veuràn afavorides per les famílies més distingides d'aquesta capital.

L'abono quedarà tancat definitivament avuy, dijous, a mitg día, podent demanarse les poques butaques que queden (car els palcos estàn ja tots abonats) a la senyoreta Isabel Llorach, presidenta, carrer de Muntaner, 263, telèfon núm. 3.785, o bé a les senyoretes que componen la Junta Mercè y Reyes Bosch y Alsina, Mercè Güell, María Dolsa, Polly Vidal, Angeleta Rosal, Pilar Oliva, Paquita Muntadas, Mercè y María Ponsich, Carme Andreu, Josefina y Mercè Reynosa, María Barrau y María Vehils.

La primera funció d'abono tindrà lloch demà, divendres, ab el següent atractiu programa: «La vida es sueño», de Calderón de la Barca, lectura de poesíes per Ricart Calvo y «Cuento de Abril», de don Ramon del Valle Inclán.

Informació extrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Dimissió den Balfour

París, 8, 8'30 nit.

Londres.—Mr. Balfour ha presentat la dimissió de quefe del partit unionista.

La revolució de Xina

París, 8, 10'20 nit.

Pekin. — S'assegura que Nankin ha capitulat, cayent en poder dels revolucionaris.

La retirada den Balfour

París, 8, 11'16 nit.

Londres. — Mr. Balfour ha dit que la seva retirada obeeix a motius de salut.

Per altra banda, creu que homes més joves poden adaptarse millor que ell a les circumstancies de problemes nous.

Una elecció.—Desordres.

París, 8, 11'50 nit.

Río Janeiro.—A Pernambuco han esclatat greus desordres ab motiu de la elecció de governador de dit Estat.

El candidat d'oposició es l'ex-ministre de la Guerra general Dantas Barreto.

Els ministerials y la oposició pretenen igualment haver obtingut la victoria.

Ai ò ha donat lloch a manifestacions contradictories y a sanchnantes colissions.

Una bomba.—33 morts

París, 9, 12'30 matinada.

Nova York. — El «New-York Herald» ha rebut un telegrama de Rio Janeiro dient que durant les eleccions pera governador del Estat de Pernambuco ha esclatat una bomba, matant a 33 persones.

S'han practicat nombroses detencions.

Lo de Trípoli

Bombeig

París, 9, 1'45 matinada.

Trípoli. — El creuer italià «Liguria» ha bombejat Zonara, pera castigar el contrabàndol.

(PER TELEFON)

Noticies oficials italianes

Madrid, 8, 9'15 nit.

A l'embaixada d'Italia s'ha rebut el següent telegrama del ministre italià de Negocis extrangers:

Roma. — El día 6, a les set del matí, l'artillería enemiga, colocada davant de Sidi-Medir, obrí'l foch contra nostres linies. Nostra artillería, ab el concurs del aeroplà del capità Moizo, pogué precisar la posició del enemich y obrí foch molt viu, obligant a l'artillería turca a cessar en el foch y dispersarse'ls seus servents.

A mitgdía, el foch de l'artillería enemiga començà de nou, en altres posicions, sempre al Est, sensò causar cap dany.

L'enemich ha procedit immediatament a un dels atachs de costum contra nostra ala esquerra, però ha sigut rebutjat per dues companyíes de granaders italians, sostingudes per una secció d'artillería de montanya, deixant proves de sa precipitada fugida.

S'assegura que nostra artillería ha causat pèrdues series a l'artillería y a l'infantería enemigues.

Aquest matí s'han transportat molts ferits cap a Asizia.

En totes les petites topades d'aquests dies els regulars turchs s'han vist en primera linia, car els alarbs els havíen refusat mantenirse a retaguardia, mentres a n'ells els enviaven a la mort.

El descontent dels alarbs se manifesta ab actes d'insubordinació contra'ls turchs.

Els aviadors arribaren ahir fins a Aizaura. Han observat disminució en les tropes enemigues. Han vist que's troba a Souk-El-Giama el gros de les tropes alarbs y turques.

Han arribat el «Mario-Pobo», procedent de Homs, y el «Liguria», procedent de Jonara. Refereixen que tot està tranquil.

El general Pricola telegrafía de Benghazi que ha posat la plaça y punts ocupats en estat de defensa.

A consequencia de nostres victories de aquests darrers dies, s'han retirat els beduins.

Nostra autoritat s'extén fins al peu de la plana de Barça.

Els turchs s'han retirat a Elkiar.

Les tribus de les planes de Benghazi se mostren favorablement disposades.

A Derna y Tobruck la situació no ha cambiat.

Els generals Frugoni y Chaurat han arribat a Trípoli ab nous reforços.

La ciutat pren el seu aspecte normal. Ahir s'obriren els tribunals civils y comercials.

Dinámica atmosfèrica

El temps pera demà a l'Europa central y meridional.

Ahir va ploure a Anglaterra, Canal de la Manxa, Cantàbrich y conques del Duero y Tajo, arribant les nuvolades al Mediterrani ab alguna ruixada solitaria a Catalunya y Valencia.

La tempesta d'Anglaterra ha donat un segment sobre'l golf de Garconya que manté'l cel cobert a França y nort d'Espanya fins al Pirineu oriental y golf de Lió, ab grans onades en el Mediterrani superior.

Demà les plujes seràn generals a Espanya, Cantàbrich y França propera, fins al Mediterrani hont seràn grans les onades, lo mateix que al Cantàbrich y costes de Galicia y Portugal.

La pluja més forta caurà a la vessant atlàntica peninsular principalment a Andalusía y Marroch.

D. PUIG.

Necrología

Ha mort a Tortosa el canonge doctoral de aquella Catedral, doctor don Ramón O'Callaghan y Forcadell, cronista d'aquella ciutat, arxiver de la Catedral, oficial de l'Academia de París (de l'Historia), acadèmich honorari y membre de varies associacions literaries y històriques.

El doctor O'Callaghan era un sabi, de sòlida ilustració, de gran laboriositat y molt modest.

La ciutat de Tortosa ha perdut un dels seus fills ilustres. A. C. S.

Ha passat a millor vida don Pere Solà y Duch, persona molt coneguda y apreciada en aquesta ciutat per la seva honradesa y formalitat dintre'l comerç, haventse, ademés, conquerit nombrosos amichs ab el tracte afable y bondadós que'l distingía, per lo qual es de suposar que la seva mort haurà sigut molt sentida.

Enviem el testimoni del nostre condol a la esposa, fills, mare, germans y demés parents del finat, l'ànima del qual recomanem a les oracions dels nostres lectors. A. C. S.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL. — Avuy, dijous: nit, a les nou. «L'amich Cirera» y «Magda». — Demà, «Magda».

Gran Teatre del Liceu

Companyía d'ópera italiana de primíssimo cartello

Inauguració el 30 de novembre

Queda obert l'abonament en l'Administració d'aquest Teatre, carrer de Sant Pau, 1 bis, de deu a dotze, de quatre a set tarda y de nou a dotze nit.

Als senyors abonats a la darrera temporada se'ls reservaràn llurs localitats fins a les dotze de la nit del dia 10. Passat dit terme la Empresa disposarà d'elles.

TEATRE CATALA **Romea**

Companyía còmich-dramàtica del eminent primer actor

RICART CALVO

Primera actriu: LOLA VELAZQUEZ

Avuy, dijous, a un quart de deu: Primer: El juguet còmich en un acte, «La Dote de Paz».—Segón: Estrena del poema de rims extravagants, dividit en tres escenes, original del ilustre literat don Ramon del Valle Inclán, titulat

Cuento de Abril

Decorat exprofés pera aquesta obra del reputat escenògraf senyor Ros y Güell.—Tercer: El pas de comedia en un acte, de Serafí y Joaquim Alvarez Quintero, «El agua milagrosa», interpretat per Ricart Calvo y Lola Velázquez.—Demà, divendres, gran Moda: «Asociación Benéfica del Ropero de Sta. Isabel».—Funció extraordinaria, el drama de Calderón «La vida es sueño», lectura de poesíes per Ricart Calvo, y segona representació de «Cuento de abril».—Dissapte: «Reprise» del hermós drama d'Echegaray «El gran galeoto», una de les obres de més gran èxit de Ricart Calvo.—Diumenge. Tarda: «El Zapatero y el Rey».—Nit: Segona representació del drama «El gran galeoto».—Se despatxa a Comptaduría.

TIVOLI. — Avuy, nit, a les nou, gran gala. 8.ª funció d'abonament gran moda. Rendez-vous de l'alta societat barcelonina. Debut: «Solca and Partner». Debut: «Marguerite et Flora». Succés, «Las 3 gracias tigradas». Detalls per cartells.

Teatre Novetats Companyía còmich-lírica dirigida pel primer actor Pape Bergés y els mestres Maties Puchades y Vicens Pellicer, de la que formen part les primeres tiples Pilar Martí y Teresa Bordás.—Demà, divendres, tarda, a dos quarts de sis. Matinée. Primer: «Ninon».—Segón: «El país de las Hadas».—Nit, a un quart de 10. Primer: «Agua, azucarillos y aguardiente».—Segón: «El pollo Tejada».—Tercer: «El barquillero».—A primers de la vinenta setmana estrena «Agua de noria», de Miquel Echegaray y Amadeu Vives.—Avíat, estrena important de la gran opereta en 3 actes,

LA CASTA SUSANA

ELDORADO (Teatre de Catalunya). — Companyía còmica LARRA-LA RIVA. Avuy, dijous, día de Moda: Primera representació de la preciosa comedia en dos actes, «La rima eterna» y 3.ª de la nova comedia en dos actes, «La vida que vuelve».—A les nou.—Demà, divendres. «La partida serrana» y «La vida que vuelve».

TEATRE SORIANO. — Demà, divendres, tarda, a les quatre. Entrada 10 céntims, «El género alegre», per Pura Montoro. — A les cinch. 3 actes, 3, doble, 20 centims. L'èxit de rialla més gran que s'ha vist,

EL REVISOR

Nit, a les nou. Cartell monstre, 5 actes. — Primer: «El género alegre».—Segón (3 actes), «El revisor»: Tercer: ¡Exit delirant! ¡La obra del dia!

LIRIO ENTRE ESPINAS

Tots els dies descobreix el públich noves belleses en l'obra. Unica obra que ha ni gament prempsa y públich.— niña de las muñecas» (3 actes), de Fall.»

TEATRE ESPANYOL. — Avuy, «El correo de Lyon». — Demà: ti, la loca de los Alpes».

TEATRE LÍRICH. — Dissapte, a deu, «La Traviata».

TEATRE NOU. — Avuy, nit, a dos «Pajaritos y flores», «Molinos de peteneras», «Canción húngara».

TEATRE APOLO. — Avuy, nit, a gre gorda», «El Sol de la huma

TEATRE SALA IMPERI. Diputació bla Catalunya y Balmes). — Av sessió colossal. Sorteig d'una bon nens, que rebran com obsequi entrar al teatre.

Gran Saló D

Avuy, hermós programa de

4 colossals atracci

Caballero Fab

- imitador d'animals

Wester Bro

ciclistes còmich-serios de mer ordre.

Els Pretzma

musicals molt original y de gr tistich.—El més colossal dels ve

Sanz - Sanz -

el qual presentarà'l nou pro

Don Liborio en f

¡A l'Hurra! ¡Avuy o may, al Doré programa de Cine de Barcelona artístich de cada atracci

SALA MER

Cinematògraf y Grutes. Tots els di hermoses pelícoles.—El millor progr celona.—Novetats a les Grutes.—E prenent, únich a Espanya.

DIORAMA

Avuy, dijous, grans estrenes: «El m cubiertos», «Batones de Bettys», «El p autorización y altres.

Ideal Ci

Corts, 605 y 607

(entre Passeig Gracia y Rbla. C

Avuy, dijous, nit

Programa esplèndit d'estr

«Los botones de Bettys».—«Pòstu ganza». — «Tontolín valeroso».— enemiga».—«El último de los P «El patinador».

Frontó Comtal Avuy, nit, a partit extrao meils: Petit Pasiego y Salaberry. Ble Escoriaza. — Lloitges, 7'50; butaques, 2 pessetes.

GRAN CAFÉ SALÓ CONDAL.—Co dies, excepte'ls dilluns.

LA RABASSA

HOTEL RESTAURA

Obert dia y nit. — Gabinets parti Cuina de primera. — Servey a la Cuberts desde 5 ptes

Atraccions america

Scenic Railway, Bowling Alle Walk. Casa Encantada, Palau de Palau de la Rialla, Passeigs, etc. Entrada: 50 cé ab dret a elegir una atracció. Casino particular. — Joc

RESTAURANT DE LUX

Servey a la gran carta.—Chef de Concerts diaris per la

Orquestra de Tzigan

Tranvía directe, sortint cada 20 desde la cantonada del carrer Cra a LA RABASSADA.

Automòvils desde Casa Gomis BASSADA.

Carruatges desde el TIBIDADO a BASSADA.

Els que tinguin

prenguin l'antiga y acreditada P ral del Dr. Andreu. Demànis far

---

Avisos

Se desitja dependent apte pera regentar botiga de cristallería y pisa y que sigui coneixedor del article. Bon sou. Escriure ab referencies a R. C. Rambla Centre, 37, anuncis.

Per majordona o acompanyar senyora s'ofereix N. R. (Salmerón, 151, segón). Bons informes.

Lloguers

Locals pera despatx Aduanes Se lloguen. Passatge de la Pau, núm. 12' entressol y principal.

Segón pis gran y clar, a propòsit pera taller o petita industria: tè aigua y gas. Carrer Tallers, núm. 58.

Pis primer pera llogar, Carme, 64, molt espayós, propi per un magatzem, taller, clínica, etc.

Vendes

A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 54.

MOBLES DE A. DIRAT

- Exposició permanent. -

DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, &

Especialitat en els d'estil anglès

Mendizábal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

Piano nou rescent arribat del extranger creuat, se donarà a meitat de cost, es ganga. Angels, 4, tercer, segona.

MOBLES

Grandiosa liquidació, a qualsevol preu, procedent d'una gran quebra. Son nous y de moderna construcció: varis dormitoris en roure y noguera; 2 grans menjadors en roure, lo més superior; 2 cadirals: un en vermell-daurat, y altre en noguera; Paraigüers; més de 100 llits en diferents mides, estil anglès; lampares y altres molts. ¡A veureho pera creureho! visiteu, abans de comprar, aquesta gran liquidació. Carrer Tallers, 45, pral., devant del carrer de Jovellanos.

Bombes pera aigua, olis y trasbals de vins. Barbarà, 16.

EMPRESA DE POMPES FÚNEBRES

LA EGIPCIA

Societat Anónima

La més important d'Espanya, 20 sucursals ab telèfon. Central, Pelayo, 44, telèfon 1,113. - Economía veritat en els preus

Important: LA EGIPCIA és l'única funeraría que posseeix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte sense que sigut préviament desinfectat.—NOTA: Esmerat y ràpit servey tant en la capital com fora d'ella.

Compres

Se compra mobiliari-despatx modern, en molt bon estat. Dirigirse per escrit: 4-E. Abel. Carrer de la Boquería, número 21.

Alhajes or, plata, platí, monedes, y dentadures se dagnen preus molt alts, carrer Cardenal Casañas, número 8, botiga, Joseph Nuñez

Anuncis

Gelatina de Carn de Gallina

Aliment poderòs pera las personas delicadas. Pot de cristall, 3 ptas.

E. Martignole, Escudellers, 10

PIANOS y armoniums de lloguer, desde 8 ptes. al mes, C. Bieger, Bruch, 78. Ex-afinador y reparador de la casa Erard de París

Epilepsia (mal de Sant Pau) Corea (ball de Sant Vito) y demes enfermetats nerviosas, se curen radicalment ab l'ús de la Poció Antiepiléptica del doctor Sanmiguel.

Anemia, Clorosis, y en general totas las malaltias de pobresa orgànica, se curen radicalment usant l'Extracte reconstituyent del doctor Sanmiguel.

Dipòsits: Dr. Andreu, y farmacia Dr. Martí, Ronda St. Antoni, 33, cantonada, Ponent

LLITS DE FERRO

DAURATS Y NIKELATS

SOMMIERS

Gran assortit en articles pera jardí

Balmes, 2

Fábrica de Flors, Corones y Plantes

Antiga Casa. — F. COSTA. — Palla, 13 y 15, pral.

¡FORA PEL MOIXI!

ELS POLVOS COSMETICHS DE FRANCH treuen en pochs minuts el pel de qualsevol part del cos, mata sas arrels y no torna á sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim á las senyoras que tingan pel moixí (vello) á la cara y brassos, per [illegible] poden destruirlo.

Un pot 2'50 pessetas. S'envia certificat per correu á [illegible] 3'50 pessetas en llibrança de Giro mutuo ó sellos de correu.

Farmacia Borrell

Comte del Assalt (carrer Nou), núm. 52. BARCELONA

Trencadures (Hernias)

Se curen ab el Braguer Regulador, pera graduar la pressió a voluntat del pacient, per retenir les trencadures rebeldes y la curació de les recents, a 20 y 25 pessetes un, construit per l'especialista **Ramón Martí**. Braguers flexibles n'hi hà a 2, 4, 6, 8, 10, 12 y 15 pessetes un. **Faixes higiéniques** pera evitar l'abort y la dilatació del ventre, recomanades per les eminencies mèdiques d'Espanya, a 12, 15 y 20 pessetes.—Despatx: de 9 a 1 y de 3 a 8.—Gran assortit en objectes de goma. — Barcelona: **Carrer Carme, 51, botiga, El Regulador.**

Gotes Tonicas Neurosténicas

preparadas per J. Santacana, farmacéutich

Aliment del cervell y remey heróich que no falla pera las malaltias del sistema cervell-espinada.

Despertan las ganas de menjar, tonifican y vigorisan tot el cos. Indispensables als agotats, convalescents, hipocondriacas, als que fan massa treballs mentals, sufreixen de la medula, desvaneixements, anemia del apy demés manifestacions neurosténicas.

Farmacia del autor Carretera de Mataró, 163

DESCUBRIMENT SENSACIONAL

Curació de les malalties de la pell y també de llagues de les c

LA PELL

Mals de les cames

Abans de la curació

Després de 15 dies de tractam

Hem senyalat als lectors d'aquest periódich el descubriment sensac del senyor RICHELET, farmacéutich y químich a Sedan, de França, que toca a les malalties de la pell. Aquí la llista d'aquestes malalties que sigut curades, després d'alguns dies, per aquest tractament maravellós.

Eczema, herpes, «impetigos», acnés, granallades, «prurrigos», rojors nallades farinacies, sycosis de la barba, picors, llagues varicoses y varicoses de les cames, avariosis.

Aquest maravellós tractament exerceix la seva acció tant sobre'l pu el qual se localisa'l mal com sobre la sanch, que, després d'alguns dies troba transformada y purificada.

Tots els ensaigs tingueren bon èxit, y no s'ha produit may una recai després de la curació.

El preu del tractament es proporcionat ab totes les condicions fortuna.

(Existeix també un tractament pera'ls noys de tres anys fins a setze

Acaba l senyor RICHELET d'instalar diposits dels seus tractaments tes les apotecaries y droguerìes d'Espanya.

Un follet, en llengua espanyola, tractant de les malalties de la pell, ser remès gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l dema

Pera obtenir també gratuitament aquest follet basta dirigirse al seny

L. RICHELET, 13, rue Gambetta a Sedan (Fra

BARCELONA. — Srs. Vicents Ferrer y C.ª, carrer del Comerç.—Fill de dal y Rivas, carrer Moncada, 21.—D. Salvador Andreu, Rambla de Cata 68.—Srs. J. Uriach y C.ª, carrer Moncada, 20.—Srs. Riudor y Parés, Pla Angel, 11.—D. Joseph Segalà Estalella, Rambla de les Flors, 4.—D. J. V Rambla de Catalunya, 36.—D. Antoni Serra, Pelayo, 9, Centre d'Espec de Salvador Alsina, Passatge del Crèdit, 4. — Sr. Francisco Loyarte, Sant Ignasi de Loyola, San Sebastian.

Diner SENSE INTERES ADELANTAT, se robes, joyes, mobles, generos y altres Casa autorisada pel Govern y gara dipòsit corresponent.—Hi ha despatx Mercaders, 10, pral., próxim Plaç

EMULSION NADAL

Unica de 80 %, aceite bacalao. Reconstituyente; escrófulas, raquitismo, anemia, clorosis, tos, tisis. Activa secreción láctea, dientes, huesos. Medalla de oro

Aixarop del Professor **Girolamo**

polvos y catxets **Pagliano** (de Florencia)

El millor depuratiu y refrescant de la sanc

65 ANYS D'EXIT OFEREIXENT SON LA MILLOR RECOMANACIÓ

Exigíu sempre'l nom del Professor GIROLA

Se ven a totes les principals farmacies y drogueries

Unichs agents a Espanya: J. URIACH Y COMPANYIA.—Moncada, número 20, Barcel

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes. - Art antich y modern. - Pedagogía artística. - Museus y Coleccions. - Art nacional y extranger. - Curiositats barcelonines. - Ressenya de conferencies. - Exposicions locals y forasteres. - Llibres y Escoles
Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

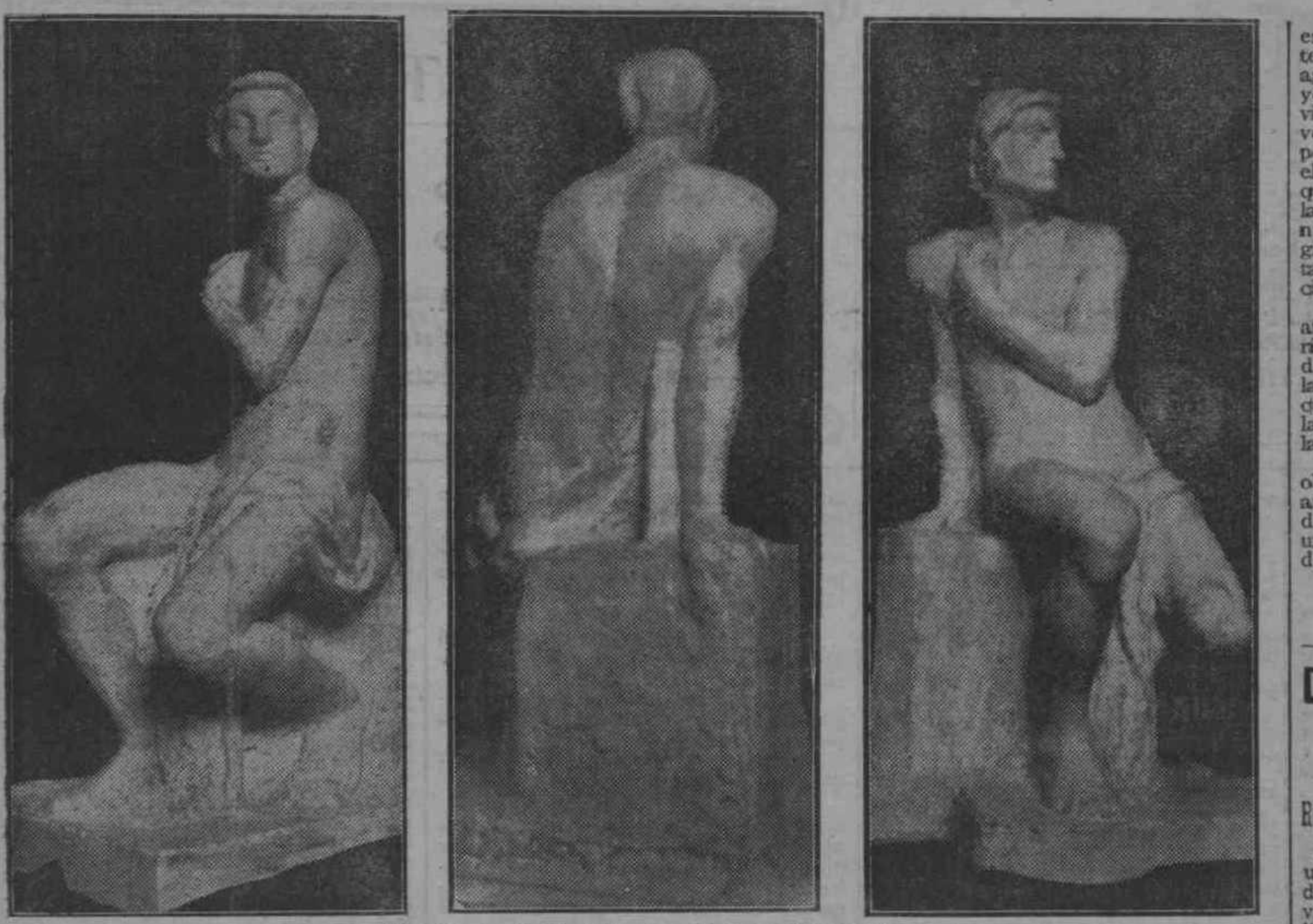

Estudi esculptórich, per Esteve Monegal

La gloria dels oficis

Decididament Catalunya camina cada día vers la perfecció. Si poseu atenció a les coses veureu que un día darrera l'altre's van consolidant els fonaments de la nostra personalitat colectiva y que aquell moviment literari inicial se va completant ab múltiples activitats que, posades a diferents punts de partida, laboren lentament tota una civilisació, treballen poch a poch en aquesta dolça feina d'esculpir la estatua de la nació.

D'entre'ls joves catalans donats a n'aquestes nobilíssimes tasques, ne trobaríem, a ben segur, un almenys iniciat en qualque aspecte de coses interessant... la política, la economía, la filosofía, l'art, la sociología, la literatura, la música, l'arquitectura, el dret, l'historia, tots tenen pochs, escassos, però tenen conreuadors, gent ab l'esperit ben disposat y ab claravidencia del problema de nacionalisació que interessa resoldre, ab ansies d'ajudar a n'aquesta afirmació decisiva de la personalitat del nostre poble, sense la qual no som rès ni rès podem.

Però d'entre tots aquests aspectes y reduintnos en el terreny de les coses del art, n'hi hà ún de ben poch conreuat; ún en el qual els homes de la nova cultura escassament hi han aportat la seva colaboració; ún en el qual els artistes iniciats en la escola del nacionalisme, apenes n'hi han posada la seva atenció... Volem dir els oficis, els bells oficis.

Indubtablement, per la nacionalisació de tots els catalans, pera l'enriquiment y caracterisació d'aquesta vida nostra, pera l'armonisació mateixa del nostre viure, els oficis d'art tenen una importancia capdal. Y la tenen perque essent les formes de les coses, dels mobles y dels objectes que decoren y serveixen la casa, elements fatalment expressius, ells poden portar en lo més íntim de cada llar, una expressió de catalanitat altament educadora, decisivament armonisadora, que sía com un pas entremitg, entre l'home y el seu pensament; que sien com una visió y una familiarisació constant entre l'home y la seva terra, entre ell y la expressió de la seva essencia espiritual.

Essent múltiples les causes a tenir en compte en aquesta interessant qüestió dels oficis d'art, tals com, per exemple, les que's refereixen al valor de bellesa adquirit per la sola catalanisació, la major extensió del mercat, o sía la internacionalitat per la qual se fa necessaria la nació, les causes econòmiques y les qüestions de treball, les relacions entre la tradició y els medis d'elaboració actuals, ab els resultats de les formes provinents de la una y les altres, etc., etc., avuy ens circunscriurem solament a l'aspecte molt interessant de la manca de conreuadors educats que se sent en els oficis d'art y de la conveniencia d'una intervenció artística decidida a aportar la essencia del nostre esperit nacionalista a n'aquesta branca d'activitats.

En primer lloch fem honor als comptats industrials amichs del conreu dels bells oficis. Hi hà, entre ells, cassos veritablement notables, injustament desapercebuts o oblidats al fons d'un taller, gent ab veritable passió artística y ab cultura nodridíssima que edifica belles formes... Mes, en primer lloch, la seva situació d'industrials d'ofici manual per una errada ben trista els allunya, els separa del reste del moviment de la cultura catalana.

Escassament la ciencia del nacionalisme es arribada a ells. Acostumats d'anys a n'aquesta supeditació provinciana tenen les orelles acostumades a les peticions del client que mal educat demana sempre coses com altres coses vistes llunyanament, coses d'altres paisos que l'han frapat justament pel seu sabor nacional.

Me deya un molt inteligent industrial, no fà molts díes, que'ls seus clients li demanen «mobles anglesos», «mobles alemanys», imitació de objectes vistos en viatges, que retroven y accepten ab entusiasme, tan bon punt l'industrial els obra'l darrer número de la revista de art aplicat arribada de Londres o Munich.

Alguns arriben certament a imposarse, més escassament cap dels que té aquest poder posseeix aquells principis fonamentals d'educació nacionalista, pera que pugui desenrotllar obres que mereixin el títul de catalanes, manca aquesta que condueix fatalment a la supeditació de les arts industrials, a la moda, dessota la qual perden els alts prestigis conquerits a travers de la historia.

Y es que per una errada de valor fonamental, l'ofici manual ha devingut quelcom despreciable, insignificant, per una societat moguda per punts de vista econòmichs; més posem l'ideal de la expansió social de la bellesa com a un ideal nacional, y tot seguit trobarem que si'ls bells oficis no tenen una gran importancia en la qüestió econòmica, la tenen decissiva en la qüestió artística.

Més, per altra banda, podem dir que els artistes d'aquest periode romàntich, sortosament a l'agonía, han sentit sempre un profond despreci per tot lo que a n'els bells oficis se refereix. La divisió yuitcentista de les arts lliures y les arts aplicades, justament per una manca d'adhesió del moviment artístich al moviment de la cultura general, subsisteix encara viva en certs recons ombrívols, y es hora encara, que a Llotja, els noys de les classes «Pures», se miren ab certa inferioritat als de les classes de «Aplicado».

Hi han obrers y hi han artistes. Els artistes tenen dret perfecte a l'ensomni, els obrers son gent que han de supeditar la mica d'art que senten a les exigencies d'un client. Els lliures, «que poden deixar volar la seva fantasía com els aucells», no volen pàs admetre en la seva comunió als pobres que han de torçar les línies de la seva concepció segons les exigencies de qualsevulga bona senyora de sa casa... y aixís, subsistint aquest estat de coses, les arts industrials despreciades pels artistes y supeditades a forces sense valor artístich, van fent la viu viu, y poguent ésser reines, son esclaves.

Reines poden ésser, indubtablement, com ho foren en les glorioses èpoques de la historia. Elles traduíen el sentit de la vida familiar, y avuy encara ens l'espliquen ab la paraula clara de la seva conformació. Reines, perque elles son la traducció directa de la vida nostra, y perque totes les supeditacions imposades, totes les conveniencies a que s'han de doblegar, no son més que motius de la seva reyalesa, causa de sa conformació, orígen de sa naixença.

Per totes aquestes causes, els bells oficis no tenen conreuadors. La majoría son entregats a les gents de les més modestes classes socials, que no tenen cap cultura industrial, ni cap sentiment de cosa d'art. Per altra banda, en certs oficis, com els argenters, per exemple, succeeix que si algún artista hi hà deserta de les files del art industrial pera passar a les dels artistes lliures, hont ocupa un lloch de mitjanía, despreciant, quí sab, si una devantera; y aixís, veyem per altra banda perdres inútilment les facultats d'un estol de jovincels que van pel mon fent notetes ab la capsa dessota el braç, o bocets abonyagats de genials concepcions esculptòriques, que aplicades als oficis de art els tornaríen la seva gloria, y aconduiríen la seva vida d'artista lliure per camins de supeditació y obediencia, prou virtuosos pera crear homes útils y forts d'esperit.

Però ja no es solament com a medi d'equilibri social que convé aquesta afluencia de gent culte en els bells oficis, sinó com a necessitat imperiosa, com a element essencial de la nostra reconstitució nacional. Hem de posar cura especialíssima, en dotar de virtut propia tot lo que expressa, y essent els productes de les industries d'art expressius, es indispensable que expressin catalanitat.

Lo que expressa influeix en l'esperit de les gents, y cal desde'l punt de vista de la nacionalisació aprofitar aquest medi, elevant de passada a una bellesa superior totes aquestes formes, car elles rebràn la sava directa de la nostra entranya nacional, y floriràn ab magnífiques abundancies.

Mes pera arribar a n'això, s'ha de produir la unificació del moviment cultural de Catalunya ab les arts industrials. Cal glorificar els bells oficis, ennoblintlos entrant a exercirhi funcions tots els artistes interessats en la gloria del país; cal enfortirlos ab essencia propia; cal ferlos afirmar també la seva nació, com l'afirmen a l'Anglaterra y a l'Alemanya, com l'afirmen a la França y a l'Austria, com l'afirmen a l'Hongría y a la Bèlgica.

¿Creyeu que si nosaltres tinguessim un estil nacional, y els alemanys ens l'imitessin com nosaltres fem ab ells, ens agradaríen els mobles alemanys? ¿Creyeu, potser, que aquestes imitacions servils, filles de la nostra inferioritat, reveladores de la nostra supeditació al imperialisme de pobles més forts, agrada els fills d'aquests pobles? Ja hem dit que pera la internacionalitat cal primer la Nació. Qui no afirma'l seu jo no es ningú en el mon. Els alemanys, els anglesos, els austriachs, ens atrauen justament perque realisen aquesta afirmació del Jo.

Contribuir, donchs, a n'aquesta tasca afirmativa. Anar a portarhi tota la gloria del nostre art, verificar l'unificació d'uns quants nuclis d'esperits cultes, relacionar aquesta obra ab l'obra de la cultura nacionalista de Catalunya, serà la millor feina que podrem fer en pro de la gloria dels oficis.

La colaboració d'uns quants escullits obrirà afluencies que vagin desde les arts lliures (?) a les arts industrials, fent del art tot un art, de totes les activitats una sola, de totes les forces una forma de revelació nacional.

Aixís farem la gloria dels oficis.

FLAMA.

Les Vidrieres de la Sala de Festes a la Casa de Caritat

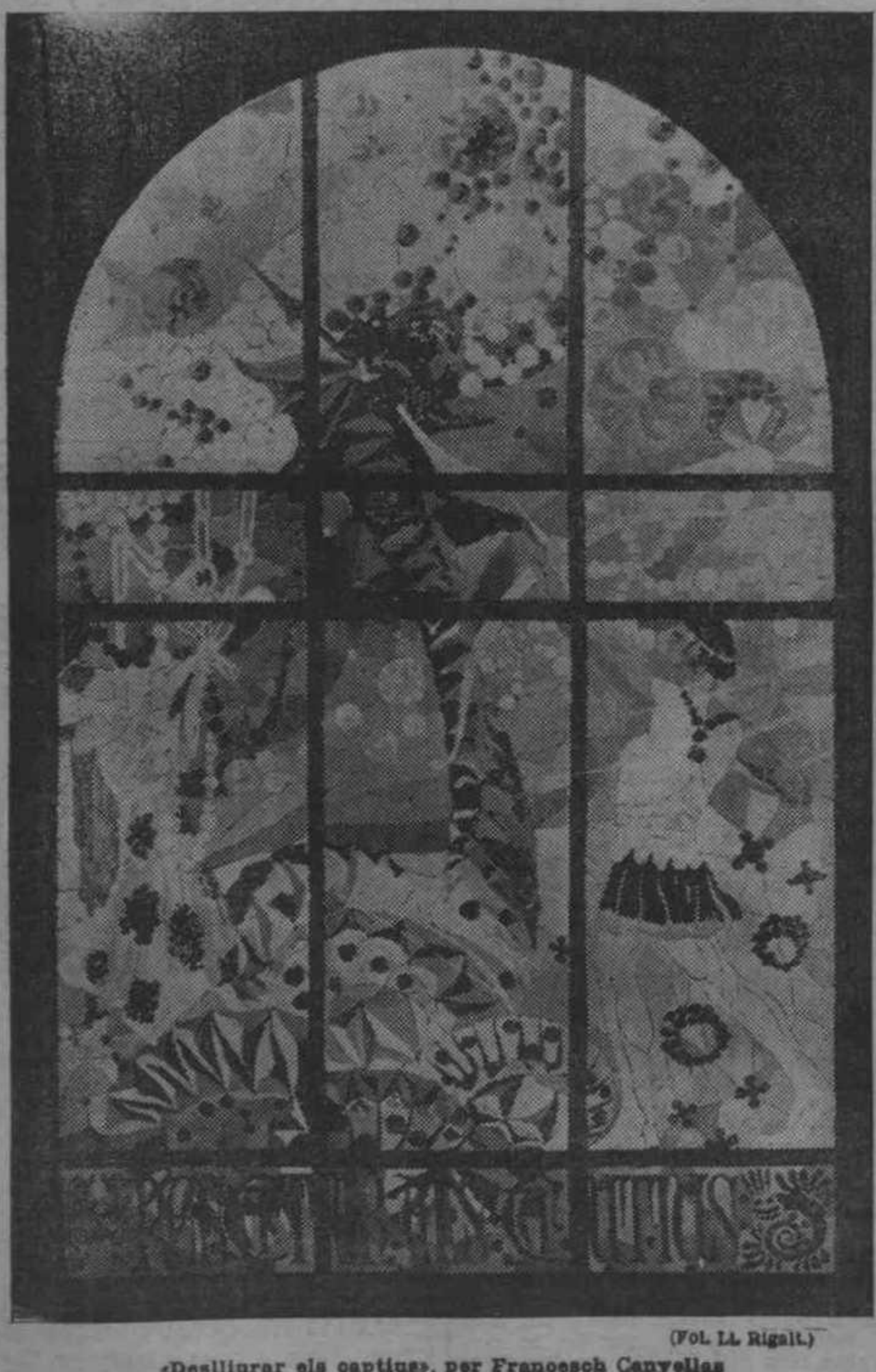

(Fot. Ll. Rigalt.)

«Deslliurar els captius», per Francesch Canyellas

Les Vidrieres de la Sala de Festes a la Casa de Caritat

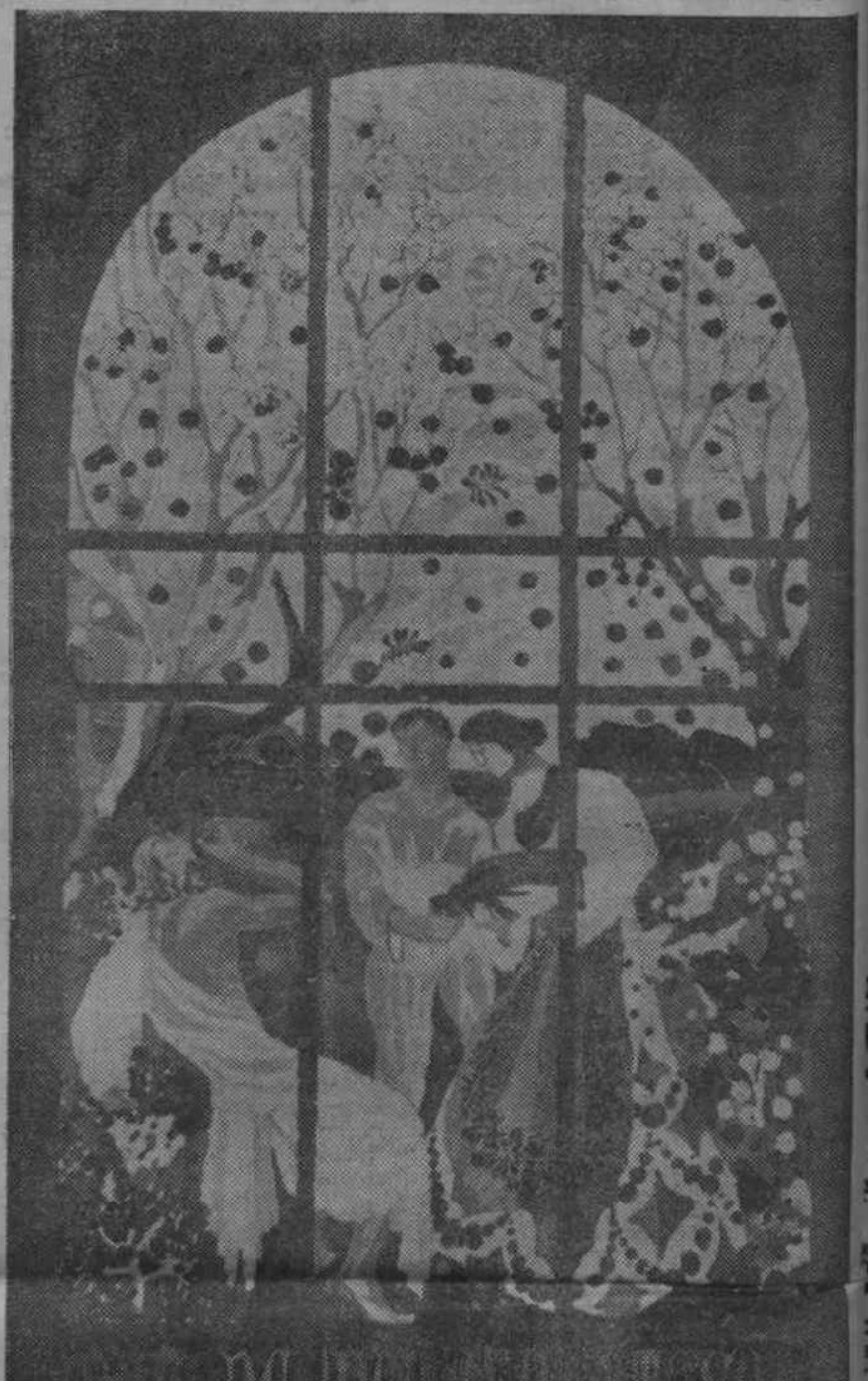

(Fot. Ll. Rigalt.)

«Donar beure al qui te sed», per Francesch Canyelles

De les Arts Decoratives a Catalunya

Rèplica a una rèplica de D. Rafel Domènech

A un article nostre (1), comentantne un altre del ilustrat catedràtich madrileny don Rafel Domènech, publicat en la revista «Museum» (2), dit senyor hi feu l'honor de la rèplica desde les planes de «El Liberal» (3), de Madrid, encapsalantlo ab paraules d'atenció y consideració per nosaltres, que estimem y agraim en lo molt que valen.

Ab tot y haver transcorregut més de una mesada de la publicació d'aquesta rèplica en «El Liberal», no hem contestat fins ara a la mateixa, esperant un article que, referent a la qüestió iniciada, el senyor Domènech anunciava.

Valgui, donchs, l'espera de les noves y segurament valioses rahons que hauría aportat el senyor Domènech com excusa a la tardança d'aquesta resposta, que considerem indispensable, perque en veritat cal que, com Hamlet deya a Horaci, diguem al senyor Domènech que, al fons d'aquesta interessantíssima qüestió de les arts decoratives a Catalunya, hi hà encara quelcom més de lo que hi veu l'ilustradíssim articulista.

En primer lloch, el senyor Domènech senyala dos aspectes en la nostra renaixensa artística: l'un se titularía «moviment romàntich»; l'altre, «moviment modernista».

Aquests dos moviments son fruit, segons el seu dir, de que: «Ab el despertar material de Barcelona y l'adquisició de les grans forces econòmiques, vingué una mena d'antagonisme enfront la vida castellana. Els catalans, espiritualment y artísticament parlant, no han volgut continuar l'historia espanyola, y si solament la catalana», per lo qual, ens quedaven solament dos camins a seguir: un, el d'empalmar la vida artística present ab la vida mitgeval (moviment romàntich); y l'altre, pendre les tendencies artístiques del extranger (moviment modernista).

Sí; té molta rahó el senyor Doménech quan diu que'ls catalans no volgueren continuar l'historia espiritual y artística espanyola... Mes, en lo que vol dir aquesta negació al provincianisme, s'hi amaga precisament tota l'ànima del nostre art modern, tot lo que ha passat desapercebut al senyor Doménech, tot lo que fa que li diguem, com Hamlet deya a Horaci, que, al fons de lo que discutim, hi hà més de lo que hi veu.

Y hi hà més, perque l'ilustrat catedràtich madrileny s'acontenta ab titular «Antagonisme» lo que es «Nacionalisme», y es clar, en bona rahó, no pot donar importancia suficienta a un moviment, a un resultat artístich fill d'un «antagonisme», car per tan nímies causes no han florit ni floriràn may en el mon de l'art formes y concepcions que valguin la pena d'ésser estudiades...

Se tracta, donchs, d'un oblit de lo fonamental, car això es lo que de més hi hà al fons de lo que discutim; una qüestió de catalanisme; y essent el nostra art modern fill del catalanisme, fruit de la auto-afirmació nacional producte de la rehabilitació integral del cos geogràfich natural, y del cos històrich de Catalunya, cal pera estudiar l'art nostre, el nostre art modern, estudiar abans el Catalanisme, y no contentantse simplement en definirlo com un «antagonisme» ab la vida castellana.

Per causa d'aquest fals concepte que té'l senyor Domnech de la qüestió catalana, ens fa petits, mesquins y pressumptuosos. Jo estich segur de que aquesta deducció que pot treures perfectament del article del senyor Domènech, es absolutament involuntaria, car jo soch ben posseit del amor que l'ilustrat catedràtich sent pels catalans, y del interés ab que segueix el nostre moviment artístich y intelectual. Mes resulta aixís, perque, en veritat, si després d'unes quantes centuries d'ésser provincia, Catalunya, pel sol fet de devenir rica materialment, s'hagués negat a continuar l'historia espanyola, els catalans (que no hem treballat may en l'historia espanyola), seríem uns aprofitats que, mentres no teníem, anavem tirant arrimats al foch que més escalfa, del qual, desagraits, ens ne separem, tan bon punt ens veyem les orelles, com vulgarment se diu.

Es trist certament que aquest concepte de catalanisme sía tan general a Espanya, que fins hagi près cos y sía element de deduccions en homes de tan elevada inteligencia y de tan extensa cultura com el senyor Domènech. Mes es aixís, y si no es possible desfer d'un tot lo que la lleugeresa dels polítichs ha escampat, cal que de totes passades destruim les deduccions que de tan fals concepte puguin pervenir.

Ab aquest sol esperit, desinteressats de tota qüestió personal, ens hem atrevit a escriure aquestes ratlles, en les que en veritat sentiríem que algú pogués vèurehi ni la més lleugera manca de deferencia pera l'autor de la rèplica que'ns fa escriure.

***

El Renaixement de Catalunya, o sía aquesta disgregació espiritual de Catalunya ab el reste d'Espanya, que senyala'l senyor Domènech, no es filla de la riquesa material. Es filla justament d'un esforç intelectual.

Catalunya es un troç de terra ab historia, ab art, costums y ab caràcter distint d'altres terres d'Espanya.

Si anem estudiant les costums, l'art
y el caràcter de totes les terres
constitueixen l'Estat espanyol, t'o
que a cada art, a cada caràcter
cada costum, correspòn una histo
a cada historia una divisió geogr
natural.
Això es el fonament del Catalanis
Confondre això ab una lluita
tica, dirigida més o menys per les
ces econòmiques, es errarse de mi
mitg.

El renaixement artistich, paral
ment al polítich que va a la reinte
ció de la terra dividida arbitrariam
en provincies y a la conquesta de
lliure funció del organisme col ctiu
ocupa'l troç de terra d'hont provè'l
ràcter de la seva raça, y d'aquí
les demés manifestacions colectives
anat y va a rehabilitar y determ
geogràficament l'Art històrich, co
en el put-purri inversemblant d'aq
tes minces y inorgàniques historic
nerals de l'Art d'Espanya, en pri
lloch, y en segón lloch va a tro
d'aquestes tradicions artístiques de
costums socials y de la vida mode
una forma que'n sigui la resultant
recta.
Compendrà'l senyor Domènech,
aquesta breu explicació de lo fonam
tal, que en realitat hi havía, en lo
discutíem, quelcom que li passava
apercebut, y compendrà també que
tes les manifestacions artístiques
han partit d'aquest principi, no son
màntiques ni modernistes, sinó sim
y purament nacionalistes.
Compendrà també que si les
naturals que tanta influencia tenen
el resultat de la producció artís
—que, com molt bé diu ell, tan cla
ment revelen l'estat de les colec
tats productores—ens haguessin
a la historia espanyola, no hauría
suficient el propòsit de «no voler
tinuar la historia d'Espanya» pera
gregarnos espiritualment, car hi hà
gams més alts que'ls de la volu
d'uns quants, y forces de raça
poderoses que les forces econòmi
Compendrà, ademés, que Catalu
may ha treballat artísticament en l'hi
ria d'Espanya, car reduída al provin
nisme, morta la lliure y natural expa
social, lligat el seu organisme cole
per mil lleys centralistes que no
en compte cap de les necessitats
ra's de cada poble, no podría fer
ofici ni tenir més art, que'l que li
venía de Castella.
Y aquest fet que cita'l senyor
mènech quan diu que aquí segu
les corrent del Art Espanyol
né en el moment històrich de
destrucció política de la nostra nacio
tat. Mes jo dich que'ls romans quan
plíen d'estatues y de temples impo
de Roma les places de les petites ciu
colonisades, no's devíen pas fer
sió de que'ls indígenes continuessin
historia del seu imperi, y que per
menys se pot fer encara'l senyor
mènech l'ilusió de que Catalunya
tribuía a la historia espanyola ab
quatre tristes mostres d'art «impo
que hi hà en el nostre país.
Aixís es que no es que no hag
volgut continuar la historia espan
a la qual no hem contribuit may
ritualment, sinó que ni podíem, ca
producte artístich, com molt bé sa
senyor Domènech, es fruit direct
les entranyes del poble, que en
lo geogràfich hi té una part im
tantíssima, y que les influencies
causes exteriors que poden afect
més o menys, com més forta o
dèbil sía la conciencia nacional.

***

Arrencant d'aquests principis, po
trar qui vulgui a discutir el valor
art nostre. Més barbre o més civil,
intrínsecament bell o menys; mes

INTERIORS BARCELONINS

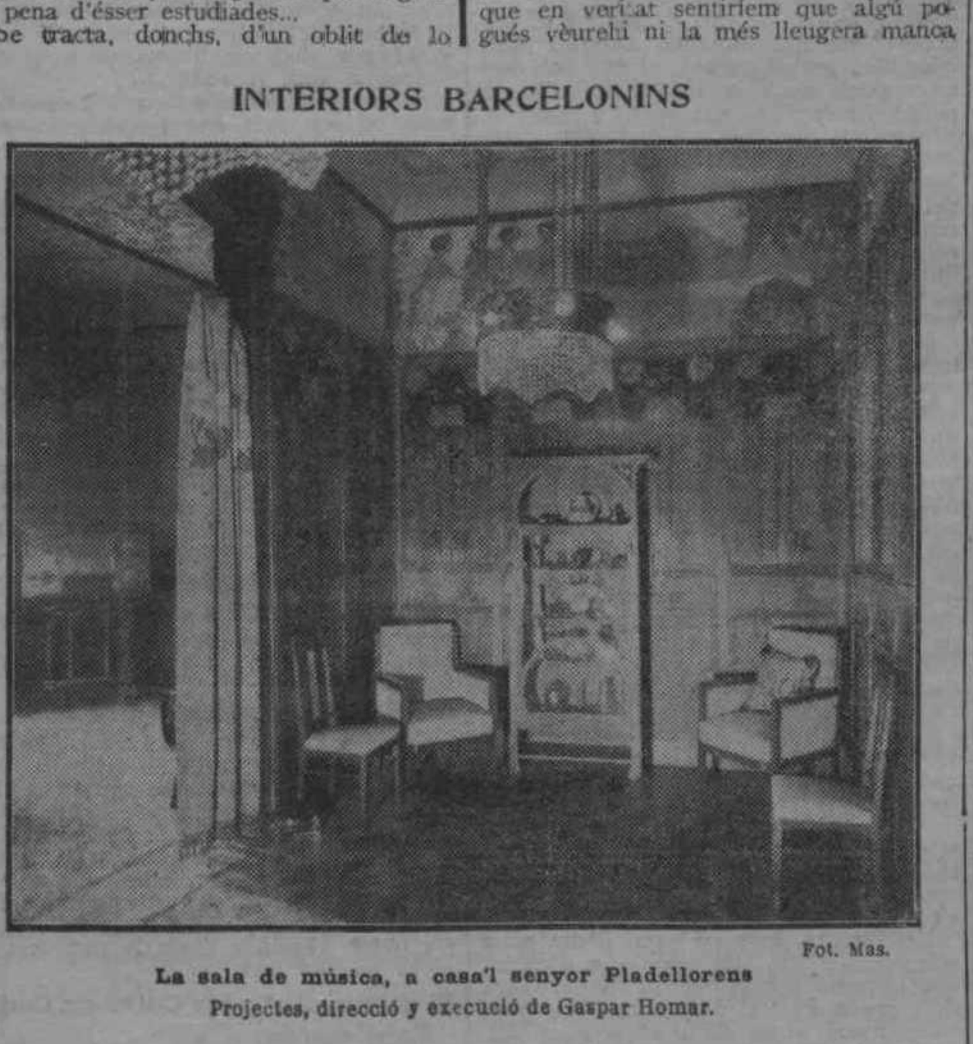

Fot. Mas.

La sala de música, a casa'l senyor Pladellorens

Projectes, direcció y execució de Gaspar Homar.

Mobles Artistichs Busquets
Civtat-9-Barcelona

P. REIG Y FILL
MOBLES
Tallers:
CARRER UNIVERSITAT, 21
ARGUELLES (Diagonal), 512 bis
DESPATX: PASSEIG DE GRACIA, 27 CASA FUNDADA EN 1852

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907
G: HOMAR
MUEBLES
LAMPARAS
MOSAICOS
DECORACION
CANUDA: 4: BARCELONA
TALLERES: Carrer Sarriá, 88

Gran premi
Londres, 1907
Gran premi
Madrid, 1907
Gran premi
Saragossa, 1908
Gran premi
Venecia, 1908
Gran Copa
Venecia, 1908
Gran premi
Paris, 1903
Membre del Jurat
(Fora concurs)
Paris, 1909

Fayans Català
SANTIAGO SEGURA S. C.
BARCELONA
Objectes d'Art :: Ceràmiques
:: Galeries d'Exposició ::
Corts, 615. - Telèfon 1848

OBRA NOVA
Cuidados que exige la primera infancia
pel Dr. D. Jordi M.ª Anguera de Sojo, metge del Seminari Conciliar de Barcelona. — Pròlech del doctor D. Isidor Pujador, metge de la Casa de Misericordia de Barcelona.
Es escrita pera salvar als nens durant sa primera infancia, període en que la mortalitat arriba a máximum, de les malalties que'ls amenaça y en consegüencia de la mort.

LA PINACOTECA
MARCHS Y GRAVATS
Carrer Corts, núm. 644

GRANS TALLERS DE GRAVAT
BAGUÑÁ & CORNET
MALLORCA, NÚM. 192 - BARCELONA
TELÉFON NUM. 7.452
També se reben encàrrechs: Cardenal Casañas, 4

dret a discutir y menys a deduir y llençar conceptes determinants, sense aver comprès abans aquesta qüestió fonamental.

Exteriorment poden trobarse a Catanya extensions dels estils moderns exangers. Certament, cap valor artístich s podem concedir desde'l nostre punt de sta car tot, en aquests produccions influits anica a la nostra manera d'èsser, y per nt a les més fonamentals rahons de la losofía del art; mes en el fons d'aquest arbuix de mobles vienesos y muniques que'l senyor Doménech ha près com mostra de lo que aquí fem, y com la uit del segon aspecte del nostre renaixement, hi hà la flor naixenta d'un mo ern istil nacional, del qual en el número ròxim podrem oferirnhi unes quantes ostres.

L'historia d'aquest renaixement, o mior, les anècdotes d'aquesta historia, son ts exteriors que's van sumant en la ostra evolució. L'imitació de lo arqueoògich migeval, l'interpretació de lo gòch, o sia'l gòtich de Moçoq de l'Esquara, segons el dir d'un critich vuitcentis a mancat del concepte fonamental com l senyor Doménech, son incidents esevinguts en la lluita vers la recerca de a nostre, tan tristament, tan inorgàniament, tan acientíficament barrejat ab historia general d'Espanya.

Conegut aquest concepte fonamental el senyor Doménech, jo li prego que regunti al seu tant justament admirat Walter Crane què vol dir tot això de la eografía, y les costums, en l'art.

Ell, en els seus llibres, contestarà milor que jo may podré ferho, a totes es respectables rahons que exposi'l senyor Domènech, al qui'm complasch en efer la meva admiració y la meva simpatía, pel seu apostolat d'amor en pró de les Arts Decoratives.

Joaquim **FOLCH Y TORRES.**

---

(1) Vegis la PAGINA ARTISTICA del dia 21 de no-
embre.
(2) Vegis el número 8 de la revista *Museum.*
(3) Vegis *El Liberal*, de Madrid, del dia 29 de se-
embre.

Gent nova

De dos joves artistes, poch coneguts encara del nostre públich, mes dels que podem esperar coses ben estimables, ens ocupem avuy. L'ún es l'Esteve Monegal, l'ardit esculptor d'aquesta bella figura que reproduim; l'altre es en Francisco Canyellas, autor dels magnífichs projectes de vidrieres pera la sala de festes que s'està construint a la Casa de Caritat, baix la direcció del arquitecte en Joseph Goday.

Es satisfactori pera nosaltres poguer enjoyar aquesta «Pàgina» ab obres jovenívoles, y alhora creyem que ha d'ésser pel lector satisfactori també, car això vol dir que darrera els noms dels artistes coneguts de tots, que fan honor a les arts de Catalunya, hi vé un estol de gent nova, ab condicions y orientacoins solidíssimes, que han d'aportar nova vida al nostre moviment artístich, fentlo evolucionar vers un camí de afirmació nacional, única manera de obrirnos un lloch en la internacionalitat artística.

Dels dos casos que avuy ens ocupem, en Monegal y en Canyellas, podríem parlarne llargament. Hem seguit d'aprop els seus passos y podem sentir confiança absoluta en la seva feina futura. Abdós son ànimes ben provehides, esperits enriquits per l'atenció vers tot lo que la vida pot oferir a la sensibilitat d'un artista, cultes amichs de tot lo que tingui valor espiritual, recullen els elements dispersos de les múltiples activitats intelectuals del nostre país y adoben la seva ànima ab tals essencies.

En Monegal fou músich, de músich fou pintor, de pintor arribà a l'escultura cercant ab avidesa la forma de expressar el seu sentir animat per la visió de les coses. De la seva joventut plena, de la seva ànima activa, del seu pensament preocupat per les coses altes de la vida, nasqueren en llunyans díes, versos amorosament guardats apenes llegits als amichs més íntims.

Ara, orientat definitivament en el seu camí, deixa la ciutat nostra y, junt ab tres jovenívols companys, se'n va a París, a continuar els seus estudis.

Estem segurs que en Monegal no's perdrà pàs en la riuada immensa de la capital, car es dels forts, que havent après a escullir, té prou poder pera esbroçarse'l camí de coses trapantes y atractives, y anar de dret a la conquesta de lo somniat.

Ens deixa com a resúm d'una serie d'estudis, aquesta esculptura que publiquem. Lluny de tota genial apariencia, en Monegal es un altre estructurista, que desvetlla d'entre les impresions del impresionisme, la forma viva y bella del cos humà.

En Francisco Canyellas té tot un altre camí fet. El seu origen es un modest lloch de dibuixant industrial, y es al volt de les construccions y de les màquines que s'es anat orientant.

Un día, formant part d'aquell grupu de fervorosos que constituíen l'Agrupació Artística, entrevegé la riquesa del nom, y s'inicià en la recerca de quelcom que pogués expressarla. La pintura fou el primer tanteig, més, en veritat, sempre la pintura llegida a quelcom, sempre concebint les seves futures obres, pera serveys d'embelliment d'altres obres.

Es d'aquest principi d'humilitat y de generositat que surten els grans decoradors. Ells no demanen al espectador, abstrucció pera contemplar la seva obra, sinó que li donen calladament, amorosament, sovint procurant no distreurel dels afers que cumpleix entre les parets que decoren, però ab el propòsit ferm de ferli sentir el goig, sense volguerne rebre agraiment.

En Francisco Canyellas es dels que senten al viu aquest goig de fondres en un conjunt, de posar sa part a una obra, de actuar com a nota en una sinfonía, de donarse a les santes obediencies del concert.

De totes aquestes supeditacions nobles, de totes aquestes humilitats, el seu art se'n purifica, y se'n va purificant més cada dia, caminant desde un barroquisme sumptuós a un classicisme viu, rich per la virtut de la seva mateixa claretat.

Ara, ab aquesta serie de vidrieres, hont ha de representar les obres de misericordia, va desenrotllant el seu concepte de les coses ab una encantadora claretat. El tema prefixat, no es pas cosa que atormenti ab anecdòtiques restriccions les essencials disposicions decoratives d'aquests grans plafons. No oblida que decora abans que tot, y que té en la seva obra més importancia el ritme de les taques y dels colors, que no l'explicació d'un assumpte.

Professor a l'Universitat Industrial, en Francisco Canyellas crea, ab sa fantasía de colorista, bells models de teixits, y porta als seus alumnes davant les formes de la natura, aconduintlos d'allí a l'estilisació y aplicació d'aquestes formes, ab una admirable rectitut y severitat de criteri.

De l'un y de l'altre artista, som ben contents de dirne públicament els primers mots de lloança, que, es segur, haurem de repetir en successives obres que vindràn.

F.

Crònica

En Gaspar Homar y els seus mobles

D'en Gaspar Homar y dels seus mobles, fa temps que esperàvem una ocasió pera parlarne, car ell ha sigut dels qui a Barcelona renovellaren ara fa prop de vint anys les nostres Arts Decoratives.

L'Homar, posseidor d'una solidíssima cultura y home de temperament artístich refinat, ha sigut durant els més crítichs moments de la nova evolució artística, un dels pochs, un dels escassíssims que s'ha conservat pur entre'l barroquisme exaltat y anticonstructiu dels «modernistes».

Ell pot dirse que ha donat un «tipu» de decoració del interior, y avuy les seves obres numerosíssimes escampades per Barcelona, alhora que certifiquen naturalment la seva evolució constant cap a una perfecció artística, revelen lo que deixem dit.

El seu taller s'es anat nodrint, al volt de les necessitats creixentes, mal satisfetes pels industrials especialistes poch educats pera respondre al seu delicat sentit artístich, poch iniciats pera interpretar els seus projectes, ab seccions de metallistería y de mosaichs, ab brodadors y estampadors, ab aussiliars, en fi, del art del moble, fent que avuy puguin eixir de sa casa les peces completes hont tots els detalls armonisen delicadament.

Avuy motiva que'ns ocupem d'ell ab la brevetat que obliguen a ferho unes quartilles periodístiques, el cas per cert molt poch usual a Barcelona, d'haver pogut decorar a son pler, y baix la generositat y criteri artístich may prou elogiat del nostre distingit amich el jove y acabalat comerciant senyor Pladellorenç, la magnífica casa que dit senyor posseeix al Passeig de Gracia, convertida per l'art de l'Homar y la lliberalitat del seu propietari amich y protector de les belles coses, en una veritable casa senyorial moderna.

Sería llarga y vana la ressenya detallada de les obres fetes en aquesta senyorial habitació. La reproducció del interior de la Sala de Música que publiquem a la primera plana, donarà idea al lector de la bellesa d'aquests interiors hont la riquesa y l'art juguen d'aquella armònica manera que's fan estimables.

El despatx, el saló que's veu al fons de la Sala de Música, l'Hall ab la font de marbre, les tribunes, els dormitoris, tot, en fi, es mostra esplèndida de l'art d'aquest home culte y modest, qui seguint les orientacions de l'art modern a Europa, ha introduit un «gust» en el nostre país.

Sols, si defecte fos, podríem dir de l'Homar, o millor dels seus mobles, que son mancats de sabor local. No son pas, ab tot y sa bellesa, els seus interiors ni els seus mobles, el tipu somniat que ha de nàixer a casa nostra, creant un tipu català, com hi hà un tipu alemany, com hi hà un tipu vienés.

No ho son, mes en camí d'una nova orientació, l'art del moble a Catalunya, estem segurs que l'Homar serà dels que aniràn al davant tan bon punt els primers vents de renovació se deixin sentir. El seu esperit clarivident y sensible a tota forma de bellesa sabrà descobrir en el caràcter de les nostres coses velles, la forma del nostre art modern.

D'ell ens refiem, car per sa cultura y pel seu fort temperament d'artista, es dels que han d'anar a la devantera, com se va posar a la devantera del primer pas d'aquesta renovació.

Vagi per ell avuy aquest modest elogi, que bé'l mereix, y per aquells barcelonins que, com el senyor Pladellorenç, sabent estimar la cultura y les dots d'artista de l'Homar, li donin llibertat pera decorar les seves estades.

Compra d'un quadre

El nostre estimat amich don Francesch Cambó ha adquirit, de pochs díes, una hermosa pintura del eminent pintor en Ricart Canals.

Entre'ls artistes barcelonins es comentat ab elogi l'amor que'l distingit home públich demostra per les coses d'art, provehint la seva casa ab obres tan interessants y notables com la testa de «La Voluntat», den Joseph Clarà, el quadre den Sunyer, y ara el den Ricart Canals.

Saló de Belles Arts a Liége

L'Associació per l'encoratjament de les Belles Arts de Liége, està organisant el Saló de Belles Arts pera 1912, en el qual hi figuraràn alguns artistes catalans especialment convidats.

La exposició s'obrirà'l 4 del pròxim maig.

El Secretariat de la exposició està instalat a la Rue Bassenge 23. Liége.

Relligadures artistiqnes

Entre un nucli d'aimants del bell llibre de la nostra ciutat, qui estimen que els llibres pulcra y acuradament presentants cal relligarlos ab gust exquisit, talment com les dames deuen armonisar llur natural gentilesa y hermosura ab belles habillamentes fetes per mans destres, se proposen crear una agrupació pera fomentar entre'ls nostres conciutadans l'amor y el gust per les relligadures artístiques dels bells llibres.

Avuy no'n podem donar encara noticies concretes als lectors de la PAGINA ARTISTICA DE LA VEU, car se tracta d'una idea nascuda fa pochs díes y quals treballs preliminars pera realisarla han començat aquesta mateixa setmana. Ab tot, y en gracia a la indiscreció periodística, siguins permès dir que l'agrupació probablement serà batejada ab el nom de «Philobiblion»; que'ls associats podràn tenir belles relligadures en pergamins, cuiros, pells, etc., ab grofats, tallats, filets, daurats, aplicacions de metall y demés treballs del gust més depurat, hàbilment executats per mans de veritable artista, a preus relativament força econòmichs, essent probable que la inauguració de les tasques de la entitat que's projecta sigui commemorada ab la celebració d'una «Exposició de relligadures artístiques catalanes».

No cal dir el gust ab que veuríem que l'èxit més falaguer coronés les gestions dels organisadors d'aquesta nova manifestació de les industries artístiques de Catalunya; com també ab moltíssim gust cuidarem de fer arribar fins als mateixos les adhesions al projecte que els nostres lectors ens encarreguin.

La Venus d'Arles

Apropòsit d'un suposat acte de sabotatge contra la estatua de la Venus d'Arles, revelat a l'Academia d'Inscripcions de París, el «Petit Provençal» ha fet una enquesta de la qual se deduix que hi ha hagut error, segurament, en l'examen que s'ha fet dels fragments de la estatua que's conserven a Arles.

El poeta Mistral diu apropòsit del cas, lo següent: La Venus d'Arles, que es al Louvre, es la sola veritable y no hi hà més que troços moderns de una obra o reproducció moderna, dels quals tres se conserven a Arles. Cal tenir en compte que Girardon restaurà la estatua del Louvre, sense tocar l'original per això, y limitantse a afegir braços a una reproducció.

Segurament, donchs, que'ls troços trobats no son més que troços d'aquesta copia.

Pintors francesos a Polonia

Actualment es oberta a Varsovia una exposició de pintura francesa en la que hi son reunides obres de Manet, Boudin, Lepin, Sisley, Pisarro, Renoir, Henri Martin, La Touche, Lebourg, Rafaelli, Guillot, Adler, Vuyllard, Bonard, Maufra, Moret, Dufau, Eliot, Cardus Duràn, La Gaudana, Detaille, Lucien Simon, Tattegrain, Bompart, Laurens, Danchez, Renonard, Steinlen, Cottet, Lepere, etc.

L'exposició ha obtingut a Varsovia un èxit sorollós a pesar de lo qual, un grupu d'artistes y d'amateurs polonesos, considerant que'ls més nous aspactes de la moderna pintura son mal representats, volen organisar un saló de cubistes.

Exposició de brodats

Al Museu Galliera dee París, estarà oberta del 3 al 11 de novembre una exposició de brodats que promet ésser interessantíssima.

Els Independents de París

Fa pochs dies, la Societat d'Artistes Independents de París, se reuní en Assamblea general, donantse compte en ella de la situació florexent de l'entitat.

S'acordà, ademés, fer una seleció d'obres, en el Saló de 1912, y com sia que no hi hà jurat d'admissió, ni volen que n'hi hagi, s'acontentaràn en fer sales d'horrors, y sales d'esculltis, que, fet y fet, vindrà a ésser lo mateix que si hi hagués jurat.

El monument a les Corts de Cadiz

En el ministeri d'Instrucció pública se reuní dilluns, baix la presidencia del comte de Romanones, el Jurat calificador dels projectes presentats al concurs pera la erecció d'un monument commemoratiu de les Corts, Constitució y siti de Cadiz.

L'objecte de la reunió era adjudicar els premis de 15.000 pessetes, disposats en les bases del concurs, pera'ls tres projectes que ho mereixessin pel seu mérit y grandiositat.

Se procedí fa calificar els projectes pel procediment d'eliminació que havia indicat el senyor Landecho. Quedaren favorescuts ab nombre suficient de vots, els sis projectes següents:

Del esculptor don Anicet Marinas y arquitectes senyors Otero y Yarnoz.

De lesculptor senyor García y arquitecte senyor Palacions.

Dels esculptors don Miquel Angel Trilles y don Pere Estany, y del arquitecte don Benet G. del alle.

Del esculptor don Manuel Garnelo y arquitecte don Gabriel Abreu.

Del esculptor don Llorens Ciullaut Valera y els arquitectes senyors Martínez Zapatero y Sánchez Echevarría; y.

Del esculptor senyor Capuz y arquitecte senyor Anazagasti.

El Jurat acordà concedir els premis de 15.000 pessetes a n'aquests sis projectes per estimar que reuníen mérits suficients pera això, encara que les bases del concurs marcaven que sols se devía adjudicar a tres.

Recorts de Cèzanne

El poeta provençal Lleo Sangnier, qui conegué y feu amistat forta ab el pintor Cezanne, durant els seus llarchs anys de estada a Aix (Provença), publica en la «Revue Bleue», un execelent estudi sobre'l gran mestre.

A càn Reig

Demá, divendres, a les sis de la tarda, s'inaugurarà en els Salons Reig, l'Exposició Internacional d'Art Pictòrich (sigles XV al XIX), figurant en ella obres de Ribera, Murillo, Besnard, Bonvin, Cazin, Sorolla, Decamps, Feliu de Lemus, Gisbert, Lewis Brown, Luynes, Millet, Pawlouski, Pejouse, Pissarro, Rousseau, Stevens, Reaburn, Latour, Domingo, Clemont, Williams, Andrea Orcagna, Tovar, Tassaert, y atribuits, Rembrandt, Velàzquez y Mateu Cerezo.

Exposició Armengol

L'exposició d'obres pictòriques que a la nova Sala d'Exposicions de la casa Esteva y Companyía s'havía d'obrir avuy, no s'inaugurarà fins el dissapte pròxim.

Llibres nous

La Llibrería Nacional y Extrangera, dedicada especialment a llibres d'art, ha rebut una serie important de nous llibres, de la qual n'extrayem els següents:

La colecció del Mon Bell, ha publicat un fascicle dedicat a Miquel Angel, y altre als pintors moderns y antichs danesos.

En un magnífich volum de una casa berlinesa, s'han reunit baix la direcció de C. W. Smith, una magnífica serie de reproduccions de labors femenines y models textils.

En altre volum de la mateixa casa berlinesa, se reuneixen una serie importantíssima de models d'esculptura decorativa, de totes les grans èpoques del Art.

De la colecció de rondalles per infants, s'ha publicat la rondalla alemanya «El Gegant», ilustrada ab hermosos dibuixos colorits de R. Engels.

Publicat pel doctor Hans Laner, s'ha rebut un compendi de l'esculptura grega, profusament ilustrat, y altre de clàssichs del art ab 304 làmines, colecciónades per Licherman.

També s'han rebut petits volums del Deustschs Kunst, l'Inneu Dekoration, hont se reuneixen tres exemples de dites revistes.

Ademés, s'ha posat a la venda el calendari del Amateur de coses d'Art, pera 1912, en cada fulla del qual s'hi reprodueix una obra d'art.

En Ricart Canals

Ha sigut convidat especialment a l'Exposició Internacional d'Amsterdam, y a la de Liége, el pintor català don Ricart Canals.

Sobre les restauracions

En el presupost del ministeri de Belles Arts de França, formulat a base del raport encarregat a M. Paul Boncour se destina una quantiosa soma a la restauració de les hermoses catedrals y iglesies de França.

Cal fer constar que aquesta cantitat no es solament pera realisar les restauracions completes sinó simplement pera treballar en les restauracions durant tot aquest any.

Mes, deixant apart lo que les cantitats presupostades representen y lo que volen dir de respecte y amor pels tresors arqueològichs nacionals, ens limitarem a extractar aquí alguns bells conceptes que sobre lo que han d'ésser les restauracions, dóna en son raport M. Boncour.

Després de criticar el descuit ab que a França s'han tingut durant molts anys els monuments de l'Edat Mitja, entra a combatre certs arquitectes encarregats dels monuments històrichs, els quals enlloch de reparar construeixen o reconstrueixen. Els membres del Congrés Arqueològich de Angers y de Samur—diu—s'han pogut donar compte, no fa molt temps, de la manera trista com se fan les restauracions en el nostre temps. Sort encara que no han faltat crítichs severs y justos que han fuetejat fort a n'aquests que malauradament ho mereixen.

«Les reconstitucions sistemàtiques que els arquitectes tenen la manía d'imposar a l'Administració de Belles Arts son deplorables y son consegüencia de l'actual estat d'aquesta administració que les tolera. Convé confiar la salvaguarda dels monuments a un gran número d'arquitectes enlloch de fer com ara que sols hi hà uns quants inspectors. Aquests arquitectes deuen limitarse únicament a ésser conservadors, no a restaurar segons l'idea que ells hagin pogut formarse dels monuments, sinó simplement a aguantar y guardar de profanació y destrucció tot lo que hi hagi.

Aquests arquitectes no tindrían dret a proposar restauracions; tals propostes les haurà de fer el cos d'inspectors, que estarà per sobre d'ells, a fi d'evitar aquests enamoraments perniciosos que pot agafar cada arquitecte pel «seu» edifici car ab la recerca de documents y ab els seus estudis està a un pas de tenir també la «seva» concepció especial de l'edifici.»

Art Cristià

Aquest mes ha d'obrirse al Pabelló Marsan de París una exposició internacional d'Art Cristià modern.

Han sigut convidats a n'aquesta exposició numerosos artistes de tots els països.

Aquesta manifestació promet revestir un gran interés.

Donatiu

El célebre coleccionista de Bruseles M. Gustau Vermceresch, acaba de fer donació de les seves importants colecions a l'Estat Belga, qui les recompartirà entre'ls més importants museus de la nació.

El balanç del Impresionisme

Fatal per la figura ¿el sentiment impresionista es desfavorable al paisatge? Sens dubte, però no a tots els paisatges, ni en tots els moments. Lo que l'Impresionisme representa maravellosament es el «plè-sol», l'hora en que tot lo que viu dança en la llum, l'hora en que, veyentho tot, tot se veu malament. Es l'hora del comble de la calor, es el mitgdía, l'hora de la sesta y dels braços cançats pel treball del matí. Es, de totes les hores del día, la que el rural coneix menys, car es l'hora del repòs. Mes es la mateixa hora que l'artista ciutadà coneix millor, y en la qual representen més perfectament l'instant típich de la Natura. Surt de París ab el tren del matí y torna al del vespre, y no veu el camp més que a mitgdía. Hi hà en aquella hora una exaltació de totes les coses y l'impresionista, millor que ningú, pinta aquest exaltament. S'enerva com els héroes de Maupassant en sa «Partie de Campangne» y mostra aquest enervament d'una manera admirable. Devant la seva tela, el ciutadà hi veu visions extraordinàries.

Aquestes impresions l'impresionista les canta com podría ferho el mateix Víctor Hugo; mes en quant a les impresions de Natura fondament, llargament sentides com les ressenten els que viuen a la montanya o en el bosch, en quant als recorts que de ella tenim enfonzats en lo més profond del nostre èsser, no es pas Claudi Monet ni Víctor Hugo qui ens les poden donar: es Lamartine, es Laprade o Brizeux. Y si volem trobarles en pintura, deixem el Luxembourg, pujem al pis més alt del Louvre, a reveure'ls Corot, els Rousseau, y els Daubigny, de la colecció Thomy-Thierry.

Incapaç de donarnos el caràcter de la figura humana, capaç solament de oferirnos l'apariencia de la Natura en una sola regió y en una sola hora, y encara molt superficialment, l'Impresionisme pot haver produit qualques bones teles com «Les teulades rojes» o «La iglesia de Vetheuill»; mes, comparat ab les grans escoles d'art, se'l veu destinat a un abortament complet.

Son error

¿Y per què ha abortat? ¿Per què ha propagat un sentiment aixís estret, y el conjunt de negacions inútil ha sobrepassat l'afirmació necessaria?... Es perque ha portat en ell, junt ab els seus gèrmens de vida, un gèrmen de mort, una mica de malaltía fatal per tots aquells que'n foren afligits, comuna a gran número d'escoles contemporanies y que la fà denunciar com a malaltía característica del nostre temps: «la recerca de la originalitat».

Cercar la originalitat, es un mal que si no data d'ahir, data al menys dels temps moderns.

Els antichs artistes quasi no la conegueren.

Se cita el Greco, que exasperat de sentir a dir que imitiva al Ticià, va cercar en els procediments un xich semblants als de l'Impresionisme, una efímera originalitat. Més el Greco fou una excepció. Lo que l'artista antich cercava ordinariament era l'assentiment dels seus semblants y l'aplaudiment de les «bones gents», continuant els mestres emprò, el desenrotllament de qualque aspecte de les llurs maneres, sense que's vegés de sobte la transició y transformantles sense moure soroll. No cercaven la «Originalitat», sinó la «Potencia». No negaven rès de lo que s'havía considerat necessari abans que ells, sinó que hi afegíen qualque cosa que'ls hi semblava útil. La recerca de la originalitat es el signe evident de que l'artista va a separarse de la vía natural, d'ell mateix, del seu «orígen», en ff, de tot lo que un hom pugui tenir de original. Si un hom porta en «sí» qualque originalitat, en mitg de totes les seves qualitats nadiues, es desenrotllantles totes que un pot ferse aparèixer y no començant per suprimir l'empleu de les altres. No es, donchs, suprimint les qualitats reconegudes necessaries en una obra d'art: la composició, el dibuix, el costat essencial de les coses, com un hom realisarà la originalitat del color. Es guardantles totes y conreuantles cuidadosament com esclatarà per entre elles la que es destinada a ferles oblidar, fins y tot contra'l voler de l'artista que no ha cercat altra cosa que la potencia. Per ésser ella mateixa, la originalitat deu ésser no volguda, sinó soferta.

Considerem, per exemple, els dos mestres en els quals els impresionistes s'arrapen: Turner y Watteau. En veritat, tots dos foren innovadors y feren en l'art més grans revolucions que les que'ls impresionistes no's poden vantar ni de haver indicat. Com ha dit Hamerton: «La crítica del sigle XVIII era incapaç de imaginar un Turner». Per altra banda, quan ún se recorda de Watteau, aquest pretingut representant del sigle XVIII, que feu la seva educació, en realitat en el sigle XVII, y que va morir l'any mateix en que va nèixer Mme. Pompadour, que no tingué per models més que a Le Brun y Mignard, Poussin y Le Seur, un hom se fà càrrech del pàs gegantí que feu donar al Art, per ferlo anar de les tristes vores del Tibre hont Paussin llanguía, fins als parchs riallers. Y, no obstant, aquests dos grans innovadors apenes sapigueren que ells innovaven rès. Al menys ells no ho digueren may, y tal fou la llur deferencia envers els mestres, y tal el poch escàndol que armaren, que de molt joves abdós foren elegits, l'ún membre de l'Academia Reyal de França, y l'altre, de la de Anglaterra, sense ni solament haverho solicitat.

¿Era un revolucionari, aquest Turner, admirador dels mestres antichs que constantment anhelant el recort de Chaude, dibuixava un «Liber Studiorum», per ésser comparat al «Liber Veritatis», de son predecessor, y que li valgué això que P. G. Hamerton escribía d'ell: «May cap artista ha estudiat ab tanta assiduitat als seus predecessors com aquest ho ha fet, pera venir a mostrar al ensemps tanta independencia en el seu camí.

¿Era un recercador de novetats, Watteau?

Segons Caylus, «copiava y estudiava ab avidesa les més belles obres del mestre de Amvers»; escoltava els consells dels mestres com Metayer, com Guillot, com Claudi Andrau, pintor y conserge, y més conserge que pintor; ell, demanava com a favor als membres de l'Academia els medis per anàrsen a estudiar a Roma. ¿Pretenía, donchs, destruir les lleys establertes aquest esperit tímit y inquiet, del qual diuen els seus biògrafs, que: «el disgust de les seves propies obres li feya trobar sempre que les hi pagaven més de lo que valíen?» ¿Podía fer semblant cosa, el qui es com ell un client que donavà al seu barber dos quadres per una perruca y creya encara en conciencia que'l barber hi perdía? Tots dos, en fi, Turner y Watteau, no s'assemblen pas als nostres revolucionaris, no; ells foren gelosos d'amagar la seva persona, tant com de perfeccionar el seu art. Cambiaven constantment de domicili pera escapar a les curiositats indiscretes y, durant tot el curs de la seva vida estigueren atormentats pels models deixats pels grans mestres, abdós impacients, abdós inquiets, dubtant dels llurs mèrits, morint tots dos isolats, no com a «quefes d'escola», sinó com a homes veritablement originals, l'ún deplorant que fós tan mal esculpit el Christ que'l sacerdot donava a besar en els darrers moments; l'altre, mirant per la finestra l'espectacle grandiós y solemne d'una posta de sol.

Tal fou Watteau, tal fou Turner, aqueixos ardits constructors de belles ombres, aqueixos perseguidors del ensomni. L'Embarch per Cytharca, es ben bé el depart per una terra novella d'art y de poesía. «Els funerals del pintor Wilkie al mar», eren ben bé la desaparició de tota una pintura envellida y d'un ideal mort. Mes aqueixos que varen fer aquestes revolucions no's donaven pas compte de que les fessin. Creyen de bona fè seguir la gran ruta, quan estaven obrint nous camins. Se creyen engrandir un domini, quan estaven descobrint mons...

Robert de la **SIZERANNE**

(Seguirà)

ESTEVA Y C.ia
ARS
AVANTS HOYOS ESTEVA Y C.ia
GRAN FABRICA DE PARQUETS·MOBLES ALTARS·IMATGES MOTLLURAS PERA MARCHS·OBJECTES D'ART PROPIS PERA REGALOS
SALONS: PASSEIG DE GRACIA 18
TALLERS: C. UNIVERSITAT 112